

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007 • ΤΕΥΧΟΣ 56

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καλή ἀρχή, πού πρέπει νά ἔχει συνέχεια	σελ. 1
Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔναντι τῶν αἵρέσεων	σελ. 2
Μιά ἰδεολογική νίκη ἔναντι τῶν ἐθνομηδενισμῶν	σελ. 8
Ἦταν τό '40	σελ. 10
Ἡ ἐθνική ἀλλοίωση	σελ. 12
Ἐπιστολές ἀναγνωστῶν.....	σελ. 13
Βιβλιοπαρουσίαση	σελ. 18
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 19

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ, ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Κέ δύο ἀπό τὰ γεγονότα τοῦ διμήνου, πού καλύπτει αὐτό τό τεῦχος τῆς *Παρακαταθήκης*, θέλουμε νά σταθοῦμε.

Τό ἕνα εἶναι ὅτι ἔχουμε πλέον μία νέα κυβέρνηση. Τό δεύτερο ὅτι ἔχουμε μία νέα κατάσταση στήν Ἐκκλησία, λόγω τῆς σοβαρῆς ἀρρώστιας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδοῦλου.

Τό ἐνδιαφέρον στό νέο κυβερνητικό σχῆμα ἐστιάζεται, γιά μᾶς, στό νέο πρόσωπο τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων. Τό ὑπουργεῖο αὐτό εἶναι πρώτης γραμμῆς, διότι ἔχει ἄμεση σχέση μέ τό αὔριο τῆς Ἑλλάδος, μέ τὰ παιδιά μας καί τήν ἀγωγή πού τούς δίνουμε. Ἐχει ἄμεση σχέση μέ τή γλῶσ-

σα, τήν ἱστορία καί τόν πολιτισμό μας.

Ὁ νέος ὑπουργός, ὁ κ. Εὐριπίδης Στυλιανίδης, ἀπό τήν ἀκριτική Θράκη, μέ ἐπιτυχή θητεία στό προηγούμενο πόστο του ὡς ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν, ἔδωσε ἤδη δείγμα γραφῆς, τό ὁποῖο ἐχαροποίησε τή συντριπτική πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας.

Ὁ λαός αὐτός ὁ –ὁποῖος σέ ποσοστό 80%, σύμφωνα μέ τίς δημοσκοπήσεις, ἤθελε τήν ἀπόσυρση τοῦ ἐπίμαχου διδλίου δῆθεν Ἱστορίας τῆς κ. Ρεπούση καί τῆς παρέας της– ἔστειλε μέ τίς ἐκλογές στό σπίτι της τήν ὑπουργό κ. Γιαννάκου, προστάτιδα τῆς κ. Ρεπούση.

Ἐχοντας πάρει τό μήνυμα, οἱ κ.κ. Καραμανλῆς καί Στυλιανίδης ἔστειλαν τό βιβλίο νά

κάνει παρέα στην κ. Γιαννάκου.

Φυσικά τό θέμα δέν τελειώνει ἐδῶ. Ὅπως ἀναλύει ὁ Γιώργος Καραμπελιάς στό ἄρθρο του, πού δημοσιεύουμε, ἄνθρωποι μέ ἰδέες καί «γραμμές» σάν τῆς κ. Ρεπούση ἔχουν σέ ἓνα μεγάλο βαθμό καταλάβει, δυστυχῶς, τά ἑλληνικά Πανεπιστήμια. Ὅμως ἡ ἀπόσυρση τοῦ βιβλίου ἀποτελεῖ «μιά ἰδεολογική νίκη ἐναντίον τοῦ ἐθνομηδενισμοῦ καί τῆς παγκοσμιοποίησης», ὅπως ἐπιγράφει τό ἄρθρο του ὁ Γιώργος Καραμπελιάς. Πρόκειται γιά μιά καλή ἀρχή, πού πρέπει νά ἔχει συνέχεια.

Φυσικά τά θέματα πού θά κληθεῖ νά ἀντιμετωπίσει ἡ νέα κυβέρνησις Καραμανλή εἶναι πολλά καί δύσκολα. Ἐνα ἀπό αὐτά εἶναι καί τό Σκοπιανό, πού ἔχει φθάσει σέ ὀριακό σημεῖο.

Τῆς εὐχόμεθα καλή ἐπιτυχία καί ὁ Θεός βοηθός.

Στόν χῶρο, τώρα, τῆς Ἐκκλησίας διαμορφώνεται μιά νέα κατάσταση, λόγω τῆς σοβαρῆς ἀσθένειας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, ὑπέρ ὑγείας καί σωτηρίας τοῦ ὁποίου εὐχόμεθα ὀλοψύχως.

Ἐνα στοιχεῖο τῆς νέας καταστάσεως εἶναι καί τό ὅτι ἀρχισαν νά ἀκούγονται σοβαρές καί θαρραλέες φωνές, ὅπως τοῦ Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος «λίαν ηῦφρα-

νε τούς Ὁρθοδόξους», ἐπαναλαμβάνοντας τήν ὁμόφωνη παράδοση τῶν ἁγίων, ὅτι ὁ πάπας δέν εἶναι Ἐκκλησία. Γνωρίζουμε ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν ἔχει τά ἴδια ὀρθόδοξα φρονήματα. Ἐλπίζουμε καί ταπεινῶς εὐχόμεθα νά ἀκουσθοῦν καί ἄλλες ξεκάθαρες φωνές, σάν αὐτήν τοῦ ἁγίου Πειραιῶς, διότι οἱ προκλήσεις ἀπό τήν ἄλλη πλευρά συνεχῶς αὐξάνουν. Μετά τήν ἀμοιβαία ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος, πού ἀπεφασίσθη τέλη Ἀπριλίου 2007 σέ συνάντηση Ὁρθόδοξων-Παπικῶν-Προτεσταντῶν-Ἀντιχαλκηδονίων καί Ἀρμενίων στή Γερμανία (γράψαμε σχετικῶς στά δύο προηγούμενα τεύχη τῆς Παρακαταθήκης), τώρα μᾶς ἔρχεται ἡ ἀκόμη χειρότερη «συμφωνία 46 σημείων», πού ἔγινε στή Ραβέννα τῆς Ἰταλίας στίς ἀρχές Νοεμβρίου 2007 καί ἀνακοινώθηκε ἐνῶ ἡ Παρακαταθήκη ἦταν ἔτοιμη νά τυπωθεῖ. Μέ τή συμφωνία αὐτή, ἡ ὁποία δυστυχῶς, δέν ἔχει δοθεῖ ἀκόμη ὀλόκληρη στή δημοσιότητα –οὔτε λίγο οὔτε πολύ– ἀναγνωρίζεται ὁ πάπας ὡς πρῶτος μεταξὺ τῶν πατριαρχῶν, ὡσάν νά ἦταν Ὁρθόδοξος!

Γι' αὐτό τό σοβαρότατο θέμα θά μιλήσουμε ὁμως στήν ἐπόμενη Παρακαταθήκη.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

τοῦ μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη

Τό στόμα τοῦ Χρυσορρήμονος Ἰωάννου καί ἡ γραφίδα του θά χρειαζόταν γιά νά ἐγκωμιάσουμε ἐπαξίως τόν μέγα Ἀπόστολο Παῦλο, τό στόμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπειδή μᾶς λείπουν καί τά δύο αὐτά, θά δανεισθοῦμε λόγους τοῦ ἰδίου τοῦ

Ἀποστόλου γιά νά παρουσιάσουμε τό θέμα μας.

Φυσικά τήν ἀντιμετώπιση τῶν αἵρέσεων, θέμα τόσο σημαντικό στήν ποιμαντική διακονία τῆς Ἐκκλησίας, δέν θά μπορούσε νά τήν ἀμελήσει αὐτός πού εἶχε τήν «μέρι-

μναν πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν»¹, ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος.

Ἐξομολογήσαμε ὁμῶς ἀπό τό πῶς βλέπει ὁ Ἀπόστολος τήν ὑγιαίνουσα διδασκαλία. Τί εἶναι, δηλαδή, αὐτό πού σήμερον ὀνομάζουμε Ὁρθοδοξία, τί εἶναι ἡ σωστή πίστη, γιά νά τήν ἀντιδιαστείλουμε κατόπιν πρὸς τήν αἵρεση. Υἱοῦ Θεοῦ, λέγει ὁ Ἀπόστολος, εἶναι ὅσοι κινοῦνται καί καθοδηγοῦνται ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα (Ρωμ. 8, 14), οἱ πνευματέμφοροι, δηλαδή οἱ Ἅγιοι. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πραγματικοὶ Χριστιανοί.

Ἡ σωστή πίστη, ἡ ὑγιαίνουσα διδασκαλία, ὅπως τήν ὀνομάζει ὁ Ἀπόστολος, εἶναι ἀποτέλεσμα καθαρᾶς συνειδήσεως, ἡ ὁποία γεννιέται ἀπό τόν καθαρὸ βίον. Ἡ ὑγιής διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ἀπευθύνεται στοὺς πάντας. Ἐρωτᾷ ὁ Ἀπόστολος: «Ἡ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; Οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν»; Καὶ ἀπαντᾷ: «Ναὶ καὶ ἐθνῶν»². Ὁχι μόνον στοὺς Ἰουδαίους ἀλλὰ σὲ ὅλους ἀπευθύνεται ὁ Χριστός. Ὅλοι –ἀρκεῖ νά τό θέλουν– μποροῦν νά γίνουν κατὰ χάριν παιδιὰ του, νά φθάσουν στόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί στήν κατὰ χάριν θέωση.

Ὅμως, δυστυχῶς, δέν ἀνταποκρίνονται ὅλοι σ' αὐτό τό κάλεσμα τοῦ Χριστοῦ. Μᾶλλον αὐτοὶ πού ἀνταποκρίνονται εἶναι σχετικῶς λίγοι.

Αὐτοὶ πού ἀνταποκρίνονται ἀγιάζονται καί σώζονται μέ τή χάρη τοῦ Χριστοῦ καί ὄχι μέ τίς δικές τους μόνο δυνάμεις. Στήν Ἐκκλησία ἔχουμε Χριστοσωτηρία καί ὄχι αὐτοσωτηρία ἢ ἐργοσωτηρία. «Χάριτί ἐστε σεσωσμένοι»³ βροντοφωνάζει ὁ Ἀπόστολος.

Ἡ σωστή πίστη φαίνεται στήν καθημερινή πράξη. Ὅπως λέμε στή θεολογική

γλῶσσα, τό δόγμα (δηλ. τό τί πιστεύουμε) ἔχει –θά πρέπει νά ἔχει– ἄμεση σχέση μέ τό πῶς ζοῦμε.

Παράλληλα ὁμῶς καί σέ ἀντίθεση πρὸς τό μυστήριο τῆς εὐσεβείας, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ὑπάρχει καί τό μυστήριο τῆς ἀνομίας, ἡ αἵρεση δηλαδή καί ἡ πλάνη.

Σέ ἀντίθεση μέ τήν Ἐκκλησία πού χαρακτηρίζεται ἀπό ἐνότητα, στήν αἵρεση καί τήν πλάνη ὑπάρχει πολυδιάσπαση. Εἶναι οἱ ἄθεοι καί ἄπιστοι, οἱ αἵρετικοί, οἱ σχισματικοί, αὐτοὶ πού κάνουν δικές τους φατρίες, οἱ σκανδαλοποιοί, αὐτοὶ πού ἐπιμένουν στήν ἁμαρτία καί δέν μετανοοῦν.

Βασική αἰτία ὄλων αὐτῶν τῶν καταστάσεων εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια. «Εἴ τις ἕτεροδιδασκαλεῖ...» γράφει στόν μαθητὴ τοῦ Τιμόθεο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, «τετύφωται»⁴. Δηλαδή μέ ἀπλά λόγια, ὁποῖος φτιάχνει μία δική του «θηρησκεία», δηλ. μιά αἵρεση, τετύφωται, ἔχει μέσα του βουνὸ τήν ὑπερηφάνεια, γι' αὐτό καί δέν ὑποτάσσεται στόν ἀληθινὸ Θεό.

Ἡ ὑπερηφάνεια καί τὰ πάθη, πού γεννῶνται ἀπὸ αὐτήν, ρίχνουν τόν ἄνθρωπο στήν αἵρεση. «Ῥίζα γάρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία», γράφει πάλι στόν μαθητὴ τοῦ Τιμόθεο ὁ θεῖος Παῦλος, «ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως...»⁵.

Ἡ ἁμαρτία καί τὰ πάθη μαινοῦν, λερώνουν τόν νοῦ καί τήν συνείδηση καί ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀπορρίπτει τήν ὑγιᾶ διδασκαλία καί ἀκολουθεῖ τό δρόμο τῆς αὐτονομίας δουλεύοντας στά πάθη του. Οἱ «ἀπωσάμενοι τήν πίστιν καί τήν ἀγαθὴν συνείδησιν, ἐναυάγησαν περὶ τήν πίστιν»⁶.

Πίσω ἀπὸ τὰ πάθη φυσικά εἶναι ὁ διάβολος, ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους, πού τὰ ὑπο-

1. Β' Κορ. 11, 28.

2. Ρωμ. 3, 29.

3. Ἐφ. 2,5

4. Α' Τιμ. 6, 3.

5. Α' Τιμ. 6, 10.

6. Πρβλ. Α' Τιμ. 1, 19.

κινεί και παρασύρει τον άνθρωπο.

Ἡ αἵρεση, ἡ ἑτεροδοξασκαλία, ὅπως τὴν ὀνομάζει ὁ Ἀπόστολος, ξεκινᾷ ὡς ἓνα ξένο σῶμα μέσα στὴν Ἐκκλησία, τὸ ὁποῖο ὁ ζωντανὸς ὄργανισμὸς, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τὸ ἀποβάλλει.

Τὴν αἵρεση δημιουργεῖ «ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου», δηλαδή τὸ σαρκικό φρόνημα, τὸ φρόνημα τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀνθρώπου τῶν παθῶν.

Ἔτσι ἔχουμε μπροστά μας δύο ἀντίθετους κόσμους.

Τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ τὴ μία πλευρά και τὴν αἵρεση ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ὅπως τὸ φῶς μέ τὸ σκοτάδι δέν μποροῦν νά συνυπάρξουν, ἔτσι και ἡ ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μέ τὸ ψέμα τῶν αἱρέσεων.

Νά τί γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στή Β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή του:

κεφ. 6, 14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης και ἀνομίας; τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;

15 τίς δὲ συμφώνησις Χριστῶ πρὸς Βελιάλ; ἢ τίς μερὶς πιστῶ μετὰ ἀπίστου;

16 τίς δὲ συγκατάθεσις ναῶ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς και ἐμπεριπατήσω, και ἔσομαι αὐτῶν Θεός, και αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός.

17 διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν και ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, και ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε, καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,

18 και ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, και ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς και θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

Δηλαδή:

14 Μὴ συνάπτετε στενὸν σύνδεσμον πρὸς τοὺς ἀπίστους, μέ τοὺς ὁποίους δέν ἠμπορεῖτε νά ἀποτελέσετε ταιριαστό ζευγάρι, ὥστε νά ἐμβαίνετε εἰς τὸν ἴδιον ζυγόν

μαζί τους. Διότι ποῖος συνεταιρισμὸς ἠμπορεῖ νά ὑπάρχει μεταξύ δικαιοσύνης και ἀνομίας; Ποία δὲ ἐπικοινωνία μεταξύ φωτὸς και σκότους;

15 Ποία δὲ συμφωνία μπορεῖ νά γίνη μεταξύ τοῦ Χριστοῦ και τοῦ Σατανᾶ; Ἡ ποῖον μερίδιον δύναται νά ἔχη ἓνας πιστὸς μέ ἓνα ἄπιστον;

16 Πῶς δὲ ἠμπορεῖ νά εὐρίσκωνται μαζί εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ και τὰ εἶδωλα; Ναι· δέν ἔχουν καμμίαν θέσιν τὰ εἶδωλα εἰς σᾶς. Διότι σεῖς εἴσθε ναὸς τοῦ ζῶντος Θεοῦ, καθὼς εἶπεν εἰς τὴν Παλαιάν Διαθήκην ὁ Θεός· Ὅτι θά κατοικήσω μέσα των και θά περιπατήσω μεταξύ των και θά εἶμαι Θεός ἰδικὸς των και αὐτοὶ θά εἶναι λαός μου.

17 Δι' αὐτὸ ἐξέλθετε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τοὺς ἀπίστους και ξεχωρισθῆτε ἀπὸ αὐτούς, λέγει ὁ Κύριος, και μὴ ἐγγίσετε ὅτιδήποτε ἀκάθαρτον. Καὶ ἐγὼ θά σᾶς δεχθῶ μέ στοργὴν πατρικὴν.

18 Καὶ θά γίνω πατέρας σας και σεῖς θά εἴσθε παιδιά μου και θυγατέρες μου, λέγει ὁ Κύριος ὁ παντοκράτωρ⁷.

Ἡ ἐμφάνιση τῶν αἱρέσεων δίνει τὴν εὐκαιρία νά δοκιμασθεῖ και ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸν Χριστό, ἂν εἶναι γνήσια ἢ ὄχι. Αὐτὸ τὸ νόημα ἔχει ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου «δεῖ γὰρ και αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν»⁸.

Εἶπαμε ὅτι στή βάση ὅλων τῶν αἱρέσεων βρῖσκεται ἡ ὑπερηφάνεια. Ἀπ' αὐτὴν ἀκριδῶς γεννιέται και ἡ ὑπερβολικὴ ἐμπιστοσύνη τοῦ ἀνθρώπου στὸν ἑαυτό του και στήν προκειμένη περίπτωση ἡ πίστη ὅτι μέ τὴν κτιστὴ διάνοιά του ὁ ἄνθρωπος θά βρεῖ μόνος του τὴν ἀλήθεια. «Βλέπετε, συνιστᾷ στούς Κολοσσαεῖς ὁ Ἀπόστολος, μὴ

7. Βλ. *Καينὴ Διαθήκη*, ἐκδ. Σωτήρ, ³⁶1993, σσ. 728

8. Α' Κορ. 11, 12.

τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς [=κούφιας] ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν»⁹.

Ἐὰν δοῦμε ὅμως πιὸ ἀναλυτικὰ τί κάνουν οἱ αἱρέσεις. Οἱ αἱρέσεις κηρύσσουν ἓνα ἄλλο «Εὐαγγέλιο» («ἕτερον Εὐαγγέλιον») καὶ ὄχι τὸ Εὐαγγέλιο τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας. Σήμερα κατ' ἐξοχὴν αὐτὸ τὸ «ἕτερον Εὐαγγέλιον» συνοψίζεται στὴν ἐσφορικὴ πρόταση τῆς αὐτοσωτηρίας καὶ αὐτοθεώσεως τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς τὸν Θεό.

Οἱ ἀρχηγοὶ καὶ διαφημιστὲς τῶν αἱρέσεων λένε στοὺς ἀνθρώπους αὐτὰ πού τοὺς ἀρέσουν, κολακεύουν τὰ πάθη τους, χαϊδεύουν τίς ἀκοές τῶν ἀνθρώπων¹⁰.

Οἱ αἱρέσεις σπρώχνουν τοὺς ἀνθρώπους «προσέχειν μύθοις»¹¹, νὰ ἀσχολοῦνται μὲ παραμύθια, θὰ λέγαμε στὴν ἀπλή γλῶσσα. Αὐτὸ κι ἂν δέν γίνεται σήμερα! Βομβαρδίζονται οἱ ἄνθρωποι μὲ ὠροσκόπια, χαρτιά ταρῶ καὶ χίλια δύο ἄλλα παρόμοια. Τὰ ὑποψήφια θύματα ἐξαπατῶνται μὲ κούφια λόγια¹².

Οἱ αἱρετικοὶ εἶναι ψευδαπόστολοι καὶ «ἐργάται δόλιοι»¹³. Γι' αὐτὸ μὴ μᾶς ἐκπλήσσει πού καὶ αὐτοὶ μιλοῦν γιὰ Χριστό¹⁴ καὶ ὑποκρίνονται ὅτι εἶναι εὐσεβεῖς¹⁵. Στ' ἀλήθεια εἶναι λύκοι μὲ προδιὰ προβάτων! Τὸ κρίσιμο σημεῖο εἶναι ἂν πιστεῦει κανεὶς στὸν σταυρὸ καὶ στὴν ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καὶ στό ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ μοναδικὸς σωτὴρας τοῦ ἀνθρώπου, τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος χωρὶς ἁμαρτία.

Τὸ νὰ δέχεται κάποιος τὸν Ἰησοῦ Χριστό ὡς ἓνα σπουδαῖο πνευματικὸ δάσκαλο ἢ κοινωνικὸ ἐπαναστάτη, δέν σημαίνει τίποτε.

Αὐτὸ πού ξεχωρίζει τὴν πίστη τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν πλάνη τῶν αἱρέσεων, εἶναι ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὁμολογεῖ καὶ κηρύσσει Ἰησοῦν Χριστόν σταυρωθέντα καὶ ἀναστάντα, μοναδικὸ σωτὴρα τοῦ ἀνθρώπου. Τίποτε λιγότερο ἀπὸ αὐτό.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων

Ἐὰν δοῦμε τώρα τί λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Ὅπως ξέρουμε, ἡ καλύτερη θεραπεία εἶναι ἡ πρόληψη. Ἡ γνώση καὶ βίωσις τῆς πίστεως· ἡ συνειδητὴ ἔνταξις στὴν Ἐκκλησία ὡς σῶμα Χριστοῦ καὶ ἡ στερέωσις στὴν πίστη· αὐτὴ εἶναι ἡ καλύτερη πρόληψη.

Γιὰ νὰ μὴ φάει ὁ λύκος τὰ πρόβατα, θὰ πρέπει ὁ τσομπάνης (ὁ ποιμὴν) νὰ εἶναι καλὸς καὶ τὰ σκυλιὰ νὰ κάνουν σωστά τὴ δουλειὰ τους ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια τὰ πρόβατα νὰ γνωρίζουν νὰ προφυλάσσονται.

Ἐὰν ξεκινήσουμε ἀπὸ αὐτὸ τὸ τελευταῖο.

Ὁ Ἀπόστολός μας δίνει ἀπλές, ἀποτελεσματικὲς ἀλλὰ καὶ κατηγορηματικὲς ὁδηγίες στὰ λογικὰ πρόβατα: Ἐπειδὴ οἱ αἱρετικὲς διδασκαλίαι προκαλοῦν κλυδωνισμοὺς καὶ ἀναταράξεις στίς συνειδήσεις¹⁶ γι' αὐτὸ, λέγει α): μὴ διαβάσετε καὶ μὴ ἀκοῦτε αἱρετικὰ πράγματα («διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε...»¹⁷) καὶ β): ἀπομακρυνθεῖτε ἀπὸ αἱρετικούς ἀνθρώπους («μὴ οὖν γίνεσθε συμμετοχοὶ αὐτῶν»¹⁸ καὶ «μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔρ-

9. Κολ. 1, 8.

10. «κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν», λέγει ὁ Ἀπόστολος μας, γράφοντας στὸν μαθητὴ του Τιμόθεο (Β' Τιμ. 4, 2).

11. Α' Τιμ. 1, 3.

12. Ἐφ. 5, 6.

13. Β' Κορ. 11, 13.

14. Φιλ. 1, 15.

15. Ρωμ. 16, 17-18.

16. Ἐφ. 4, 14.

17. Ἐβρ. 13, 9.

18. Ἐφ. 5, 7.

γοις τοῖς ἀκάροποις τοῦ σκοτούς, μᾶλλον δέ καί ἐλέγχετε»¹⁹⁾ καί γ): Ἐκκλησίαι καί ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ νά σᾶς κηρύξει ἄλλο εὐ-αγγέλιο, μήν τό δεχθεῖτε. Νά τί γράφει ὁ Ἀπόστολος στούς Γαλάτες: «Ἀλλά καί ἐάν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελί-ζηται ὑμῖν παρ’ ὃ εὐαγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω²⁰.

Δίνει δηλαδή ὁ Ἀπόστολος ἕνα ἀπόλυ-το ἀλλά καί ἀσφαλέςτατο κριτήριον: Ὅτι δέν συμφωνεῖ μέ τήν Ἁγία Γραφή καί τήν Ἱερά Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας (ἐδῶ συ-μπεριλαμβάνονται οἱ Ἱεροί Κανόνες καί ἡ διδασκαλία τῶν Ἁγίων), ἐσεῖς –λέγει– μήν τό δεχθεῖτε καί μήν τό ἀκολουθήσετε, ὅποιος καί ἂν εἶναι αὐτός πού θά σᾶς τό πεῖ!

Ἄς ἔρθουμε τώρα καί στούς ποιμένες τῶν λογικῶν προβάτων. Τί θά πρέπει νά κάνουν αὐτοί, ὥστε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ νά διαφυλάξουν τά πρόβατα ἀπό τούς λύ-κους-αἰρετικούς.

Κατ’ ἀρχήν ὁ καλός ποιμήν θά πρέπει νά εἶναι πρόθυμος νά θυσιασθεῖ γιά τό ποίμνιο, κατά τό πρότυπο τοῦ καλοῦ ποι-μένος Χριστοῦ. «Μηδεῖς τό ἑαυτοῦ ζητεῖ-τω, ἀλλά τό τοῦ ἑτέρου ἕκαστος»²¹, παραγ-γέλλει ὁ θεῖος Παῦλος. Ὁ καλός ποιμήν γνωρίζει ὅτι ἐχθρός εἶναι ὁ διάβολος καί ἡ πλάνη. Τόν διάβολο λοιπόν καί τήν πλάνη ἀποστρέφεται. Τούς πλανωμένους, τά θύ-ματα τῶν αἰρέσεων, τά ἀντιμετωπίζει ὅπως ὁ γιατρός τούς ἀσθενεῖς. Προσπαθεῖ νά τούς βοηθήσει, ἐάν φυσικά τό θέλουν καί τό δέχονται.

Ὁ καλός ποιμήν ἀφήνει τά 99 πρόβατα τῆς μάνδρας γιά νά ἀναζητήσῃ τό ἕνα χα-

μένο καί πανηγυρίζει ὅταν τό βρεῖ²².

Ὁ καλός ποιμήν ἀπευθύνεται σέ ὅλους κηρύσσοντας τό Εὐαγγέλιον (=χαρμόσυνο ἄγγελμα) τῆς σωτηρίας²³, ὀρθοτομεῖ τόν λόγον τῆς ἀληθείας²⁴, ἐρμηνεύει σωστά τό Εὐαγγέλιο.

Ἀπευθύνεται κυρίως στήν ἐλευθερία τῶν προσώπων καί προσπαθεῖ νά κεντρι-σει τό φιλότιμό τους²⁵.

Ὁ καλός ποιμήν μιλάει τή γλῶσσα πού καταλαβαίνουν οἱ ἄνθρωποι στούς ὁποί-ους ἀπευθύνεται. Χρησιμοποιεῖ τά μέσα πού ἔχει στή διάθεσή του (σήμερα ραδιό-φωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο-Internet) – ὑπό τήν προϋπόθεση φυσικά ὅτι αὐτά εἶναι συμβατά μέ τό φρόνημα καί τό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας– προκειμένου νά ἐπιτύχει τόν σκοπό του, νά μεταδώσῃ δηλαδή τό Εὐαγγέλιο.

Νά τί γράφει ὁ Ἀπόστολός μας στούς Κορινθίους:

9,19 Ἐλεύθερος γάρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμμαντόν ἐδούλωσα, ἵνα τούς πλείο-νας κερδήσω.

20 καί ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰου-δαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπό νόμον ὡς ὑπό νόμον, ἵνα τούς ὑπό νόμον κερδήσω·

21 τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μή ὢν ἄνο-μος Θεῷ, ἀλλ’ ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδή-σω ἀνόμους

22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τούς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέ-γονα τά πάντα, ἵνα πάντως τινάς σώσω²⁶.

Ὁ καλός ποιμήν χρησιμοποιεῖ διαφό-ρους τρόπους ποιμαντικῆς δράσεως, ὅπως ὁ καλός γιατρός διάφορα φάρμακα, ἀνά-

19. Ἐφ. 5, 11.

20. Γαλ. 1, 8.

21. Α’ Κορ. 10, 24).

22. Ματθ. 18, 12-13.

23. Κορ. 1, 28.

24. Β’ Τιμ. 2, 15.

25. Β’ Κορ. 8, 8.

26. Α’ Κορ. 9, 19-22.

λογα μέ τό εἶδος καί τή σοβαρότητα τῆς ἀρρώστιας.

Νά τί ὑποδεικνύει στόν μαθητή του Τιμόθεο: «Κήρυξον τόν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον (=παρηγόρησον), ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καί διδαχῇ»²⁷.

Ἄλλοτε χρειάζεται πολλή ἀγάπη «μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος»²⁸ καί ἄλλοτε αὐστηρότητα²⁹ πάλι γιά τό καλό τοῦ ἀσθενοῦντος πνευματικά ἤ πλανωμένου.

Μερικές φορές χρειάζεται καί ὁ ἔλεγχος δημοσίᾳ καί ὄχι μόνον κατ' ἰδίαν. «...τούς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καί οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι»³⁰ γράφει ὁ Ἀπόστολος πρὸς τόν μαθητή του Τιμόθεο.

Εἶναι περιπτώσεις πού ἐπιβάλλεται ἄμεση ἐνέργεια καί ἀποστομωτική ἀπάντηση, διότι οἱ «ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καί φρεναπάται (=πού ἐξαπατοῦν τά μυαλά τῶν ἄλλων)»³¹, κάνουν μεγάλη ζημιά.

Στό νά ἔχουν καλό ἀποτέλεσμα οἱ λόγοι καί οἱ ἐνέργειες τοῦ ποιμένου βοηθεῖ τό νά εἶναι αὐτός ἀκατηγόρητος³², τό νά μή βαρύνεται, δηλαδή, μέ λόγους καί πράξεις γιά τίς ὁποῖες μπορεῖ νά κατηγορηθεῖ, οὔτε, ἀκόμη περισσότερο, μέ σκάνδαλα.

Μερικές φορές ἡ θεραπεία εἶναι δύσκολη, ἐπειδή ἄργησε ὁ ἀσθενής νά πάει στόν γιατρό³³. Ἄλλες φορές πάλι ἐπιβάλλεται ἡ ἀποκοπή τοῦ μέλους πού νοσεῖ ἀνιάτως καί κινδυνεύει νά μολύνει, σάν τή γάγγραινα, καί τά ὑγιῆ μέλη³⁴.

Πάντως ὁ καλός ποιμήν ποτέ δέν ἀπελπίζεται, ἀφοῦ τό ξυπνητήρι τῆς συνειδή-

σεως μπορεῖ νά λειτουργήσῃ μέχρι καί τήν τελευταία στιγμή, πού ὁ ἄνθρωπος ἔχει τά μάτια του ἀνοιχτά σ' αὐτόν τόν κόσμο.

Ἄς δοῦμε καί ἐρμηνεία τοῦ γνωστοῦ γραφικοῦ χωρίου «αἵρετικόν ἄνθρωπον μετά μίαν καί δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδώς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καί ἀμαρτάνει ὡν αὐτοκατάκριτος»³⁵. Ἐδῶ ὁ Ἀπόστολος ἐννοεῖ τόν αἵρετικό πού ἐπιμένει νά δημιουργεῖ σκάνδαλα καί διαιρέσεις στήν Ἐκκλησία. Αὐτόν πράγματι, ἀφοῦ τόν συμβουλεύσει ὁ ποιμήν μιά-δυο φορές καί δέν διορθώνεται, εἶναι καλύτερα νά παύσει νά ἀσχολεῖται μαζί του καί νά τόν ἀποκόψει.

Ἐδῶ φθάσαμε στό τέλος τοῦ σύντομου ταξιδιοῦ μέ ὁδηγό τόν μέγα Ἀπόστολο τῶν ἐθνῶν Παῦλο. Ἀκούσαμε τί λέγει γιά τίς αἵρέσεις καί τόν τρόπο τῆς ἀντιμετωπίσεώς των. Θά τό συνοψίσουμε καί θά τό ἐπαναλάβουμε: μόνον ἡ συνειδητή ἔνταξή μας στή μάνδρα τῆς Ἐκκλησίας μᾶς παρέχει ἀσφάλεια ἀπό τούς λύκους-αἵρετικούς, οἱ ὁποῖοι μάλιστα πολλές φορές ἐμφανίζονται μέ ἔνδυμα προβάτου.

Ἄς εὐχηθοῦμε ὁ καλός Θεός, «ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»³⁶, νά φωτίζει μέ τίς εὐχές τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου καί πάντων τῶν ἁγίων ἐμᾶς μέν νά φυλάξουμε τόν θησαυρό τῆς πίστεως ἀγωνιζόμενοι καί ἁγιαζόμενοι, τούς δέ μακρὰν τῆς ποιμνῆς αἵρετικούς καί πλανωμένους νά φωτίζει, ὥστε νά ἐπιστρέψουν ἐν μετανοίᾳ στήν ἀγκαλιά τοῦ στοργικοῦ πατέρα, πού τούς περιμένει ὑπομονετικά.

27. Β' Τιμ. 4, 2.

28. Β' Κορ. 2, 6.

29. Α' Κορ. 4, 18-21.

30. Α' Τιμ. 5, 20.

31. Τίτ. 1, 10.

32. Τίτ. 2, 8.

33. Πρβλ. Ἑβρ. σ. 6.

34. Β' Θεσσ. 3, 6.

35. Τίτ. 3, 10-11.

36. Πρβλ. Α' Τιμ. 2,4

ΜΙΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΝΙΚΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΜΗΔΕΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ*

του Γιώργου Καραμπελιᾶ, ἐκδότῃ τοῦ περιοδ. ᾿Αρδῆν καὶ τῆς ἐφημ. Ρήξη.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν πολύμηνη, μαζικότερη κατακραυγὴ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας τὸ διαβόητο βιβλίο Ἱστορίας τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ ἐν τέλει ἀπεσύρθη. Χρειάστηκε, βέβαια, νὰ προηγηθεῖ ἡ καταδασκάλωση τῆς προηγούμενης ὑπουργοῦ Παιδείας στίς ἐκλογές τῆς 16/9, γιὰ νὰ κατανοήσουν ἐπιτέλους οἱ κυβερνῶντες ὅτι δὲν μποροῦν νὰ ἀκολουθοῦν τυφλά τίς πιέσεις τῶν ποικιλώνυμων πολιτικῶν κέντρων πού ἐπιθυμοῦσαν τὴν μέ ὅποιοδήποτε τίμημα παραμονῆ τοῦ βιβλίου στίς σχολικὲς τσάντες, ἀδιαφορώντας γιὰ τίς λαϊκὲς ἀντιδράσεις.

Οἱ πολιτικὲς μεθοδεύσεις

Γιατί, καὶ θὰ τὸ ἐπαναλάβουμε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά, τὸ βιβλίο αὐτὸ προέκυψε ἀπὸ πολιτικὲς μεθοδεύσεις. Παρήχθη ἔπειτα ἀπὸ συγκεκριμένη συμφωνία τοῦ Γ. Παπανδρέου μέ τὸν Ἰσμαήλ Τζέμ στό πλαίσιο τῶν περιώνυμων συζητήσεων «χαμηλῆς πολιτικῆς» πού στήριξε ἡ νεο-ὀθωμανικῆς ἐμπνεύσεως πολιτικὴ τοῦ Κώστα Σημίτη καὶ τοῦ ἐκσυγχρονιστικοῦ ΠΑΣΟΚ. Γιατί τόσο ἡ ἀμερικάνικη πρεσβεία ὅσο καὶ οἱ ἑλληνικὲς πολιτικὲς καὶ οἰκονομικὲς ἐλίτ ἐπιθυμοῦν μιὰ στενὴ «συνεργασία» μέ τοὺς στρατοκράτες τῆς ᾿Αγκυρας. Οἱ πρῶτοι, γιατί θέλουν τὴν Ἑλλάδα προσκολλημένη στόν ἄξονα ΗΠΑ-Τουρκίας-Ἰσραήλ, ὁ ὅποιος ἔχει στρατηγικὴ σημασία γιὰ τὸν «πόλεμο στή Μέση ᾿Ανατολή» πού διεξάγει ὁ Μπούς. Οἱ δεύτερες, γιατί ἔχουν ἀποφασίσει νὰ προσπεράσουν τίς ἐπεκτατικὲς διαθέσεις τῆς ᾿Αγκυρας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τί αὐτὸ σημαίνει γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς χώρας μας, προκειμένου νὰ ἐπιδοθοῦν σέ κοινὲς ἐπιχειρηματικὲς δραστηριότητες καὶ κερδοφόρα κονσόρτσια πού δροῦν στήν περιοχὴ.

Πολιτικὲς μεθοδεύσεις, ἐπίσης, ἐμπλέκονται στό εὐρύτερο ζήτημα «ἀναθεώρηση τῆς Ἱστορίας», στό ὁποῖο συμμετέχουν ὀργανώσεις ὅπως τὸ Κέντρο γιὰ τὴ Συμφιλίωση καὶ τὴ Δημοκρατία στή Νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη, τὸ ὁποῖο χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸ ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν, τὸ Ἴδρυμα Σόρος, τὴν Κόκα-Κόλα 3E, τὸ Regency Casino καὶ τὸ ὁποῖο εἶχε ἐκδώσει σειρά ἐγχειριδίων γιὰ τοὺς δασκάλους τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης, πού ἀκολουθεῖ τὴν ἴδια λογικὴ ἀποδόμησης τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας.

Ἐπιμένουμε σ' αὐτές τίς ἀναφορές, ἐπειδὴ τίς τελευταῖες μέρες, βάσει τῆς ἀπόφασης τῆς ἀπόσυρσης τοῦ βιβλίου, ἔχει ξεκινήσει μιὰ συστηματικὴ ἐκστρατεία ὑπεράσπισης τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὰ ἐκσυγχρονιστικὰ ΜΜΕ, τοὺς διανοούμενους συνοδοιπόρους τους, τὸ ΠΑΣΟΚ καὶ τὸν Συνασπισμό, ἡ ὁποία βασίζεται στό προοδευτικῆς ἐπιφάσεως ἐπιχειρήματα περὶ τῆς ἐμπλοκῆς «σκοτεινῶν κέντρων» καὶ «φονταμενταλιστικῶν/ἐθνικιστικῶν τάσεων» σ' ἓνα ζήτημα πού ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ξεκάθαρα «παιδαγωγικό», «ἐκπαιδευτικό» κ.λπ.

Ἄο μπαμπούλας τοῦ «ἐθνικισμοῦ»

Γιὰ ἄλλη μιὰ φορά οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦν νὰ συγκαλύψουν τὴν πραγματικὴ μιᾶς διαμάχης, προβάλλοντας παραπλανητικὰ ἰδεολογήματα. Πρόκειται γιὰ παραδεδομένη τακτικὴ. Τὸ ἴδιο συνέβη μέ τὸ Σχέδιο ᾿Ανάν καὶ τοὺς βομβαρδισμοὺς στό Κόσοβο: Ἐπιστρατεύουμε τὸν μπαμπούλα τοῦ ἐθνικισμοῦ γιὰ νὰ ἀποκρύψουμε τὴν παλλαϊκὴ ἀντίθεση στίς βασικὲς ἐπιλογές τῆς ἑλληνικῆς ἀρχουσας τάξης, τῶν ᾿Αμερικανῶν καὶ τῆς παγκοσμιοποίησης.

* Δημοσιεύθηκε στήν ἐφημ. *Τὸ Παρόν*, 30.9.2007, σ. 22.

“Ομως, δυστυχώς γι’ αυτούς, σήμερα δέν είναι 1999 ή 2004. Σήμερα ή ρότα τών εξελίξεων έχει άρχισει νά μεταβάλλεται. Τό βιβλίό έχει άποσυρθεί και αυτό άποτελέσε μία στρατηγική ήττα τού πολιτικού και ιδεολογικού μπλόκ πού επιθυμούσε νά εκμηδενίσει κάθε έννοια έθνικης ταυτότητας και άξιοπρέπειας, προκειμένου νά επιτρέψουν στους παγκοσμιοποιητικούς όλετηήρες νά μās μεταβάλουν σέ ανώνυμους αυτοκρατορικούς ύπηκούς.

Γι’ αυτό ίσως ή αντίδρασή τους είναι τόσο λυσσαλέα, γιατί άκριβώς άποτελεί σπασμωδική και άντανακλαστική αντίδραση σέ μία βαθιά ήττα. Καί σπασμωδική και άντανακλαστική αντίδραση σημαίνει, σέ ό,τι άφορᾶ στό ΠΑΣΟΚ και τόν Συνασπισμό γιά παράδειγμα, νά χρησιμοποιεῖς τόν προοδευτικό μανδύα γιά νά προβαίνεις σέ διαθήματα άκρωσ άντιδραστικά: Νά πηγαίνεις κόντρα στίς ιδέες πού διακηρύττεις, συντασσόμενος μέ έπιλογές πού άποδεδειγμένα πλέον βρισκονται στήν αίχμη της πρακτικής τών ίμπεριαλιστῶν και τού μεγάλου κεφαλαίου, νά τοποθετῆσαι, ένῶ ύποτίθεται ότι έχεις ως προμετωπίδα σου τή «δημοκρατικότητα», ένάντια στίς διαθέσεις της ίδιας σου της κομματικής βάσης, ή όποία έχει κατά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό συνταχθεί μέ τή λαϊκή αντίθεση στό βιβλίό, όπως έχουν καταδείξει και όλες οί σχετικές δημοσκοπήσεις. Τό ότι ή αντίδρασή τους έρχεται μετά τήν ήττα, τέλος, διαφαίνεται πλήρως από τήν τακτική –μά τακτική «καμένης γής»– πού έχουν επιλέξει, μία τακτική άνάδειξης τού άκροδεξιού ΛΑ.Ο.Σ σέ προνομιακό εκφραστή ενός ρεύματος πού διαπερνάει τούς ψηφοφόρους όλων τών πολιτικών κομμάτων και τούς πολίτες κάθε ιδεολογικής αναφορᾶς, έτσι ώστε νά δαιμονοποιήσουν κάθε αντίδραση ως «έθνικιστική».

Τό ευρύτερο ζήτημα τών εκπαιδευτικῶν έγχειριδίων

“Η άπόσυρση τού άθλιου βιβλίου ‘Ιστορίας ήταν ένα πολύ σημαντικό δῆμα σέ μία κατεύθυνση ένίσχυσης τών αντιστασιακῶν άντανακλαστικῶν της έλληνικης κοινωνίας έναντι της

παγκοσμιοποίησης. Είναι όμως μόνο ή άρχή. Γιατί τήν ίδια στιγμή πολλά βιβλία στή μέση και πρωτοβάθμια εκπαίδευση διαποτίζονται από τήν ιδεολογία της: Είναι τά βιβλία της Γλώσσας όπου, στ’ όνομά της χρηστικότητα, ή λογοτεχνία και τό δοκίμιο έχουν αντικατασταθεί από... διαφημίσεις κινητῶν, συνταγές μαγειρικῆς και όδηγούς δρόμων, προκειμένου νά έθίσει τά παιδιά στή λογική της μαζικῆς κατανάλωσης, στό πνευματικό τέλμα τών καθοδηγούμενων από τήν τηλεκρατία ύπηκῶν. Είναι τό βιβλίό της Βιολογίας της Γ’ Γυμνασίου, τό όποιο άσκεῖ συστηματική προπαγάνδα υπέρ τών μεταλλαγμένων, άποσιωπώντας ότι καταστρέφουν τή βιοποικιλότητα, ότι οί χῶρες και οί πολυεθνικές πού βρισκονται από πίσω τους τά προωθοῦν άκριβώς γιά νά έξαρθήσουν όλόκληρο τόν άγροτικό πληθυσμό τών λαῶν από τά δεσμά τους. Είναι, τέλος, οί άξίες της «έπιχειρηματικότητας», πού διεισδύουν σέ κάθε μάθημα γιά νά φέρουν σέ έπαφή τά παιδιά μέ μία κουλτούρα, τό χρήμα και τό κέρδος, πού έξοδελίζει κάθε έννοια άνθρωπιᾶς, άλληλεγγύης και ήθους.

Και βέβαια θά πρέπει νά ανοίξει κάποτε ένας σοβαρός διάλογος γι’ αυτό πού συμβαίνει στα Πανεπιστήμια, όπου κυριολεκτικῶς επώαζεται τό άβγό τού έθνομηδενισμού. Διότι αυτό πού έπιχειρεῖται σήμερα στήν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει ήδη πραγματοποιηθεί στήν τριτοβάθμια, όπου μία ομάδα όπαδῶν της παγκοσμιοποίησης –συννά μέ τό ψευδώνυμο της «ένλλακτικῆς παγκοσμιοποίησης»– έχει ήδη άποδομήσει κάθε έννοια ταυτότητας, έθνικῆς ή ταξικῆς, έχει άπορρίψει κάθε έννοια έπιμονῆς στή μαθησιακή διαδικασία, προωθώντας τήν κυριαρχία τού άτομισμού, μέ τό πρόσχημα της υπεράσπισης τών δικαιωμάτων τού άτομου ή τών μειονοτήτων. Γι’ αυτό και οί υπερασπιστές της κ. Ρεπούση και της κ. Γιαννάκου προέρχονται κατ’ έξοχήν από αυτή τήν πανεπιστημιακή ομάδα, τών κ. Λιάκου, Γιαννουλόπουλου, Κουλούρη κ.λπ.

Και όμως ό «έσμός» τών «νοικοκυρῶν» και τών «έργατῶν από τή Γερμανία», αυτός ό «χύ-

δην ὄχλος» ἀπέδειξε πὼς μπορεῖ νά ἐπιβάλλει τή θέλησή του ἔναντι τῶν αὐτοκρατορικῶν σχεδίων τῆς Νέας Τάξης Πραγμάτων, τῆς ἑλληνικῆς ὀλιγαρχίας τῶν πολιτικῶν, τῶν ἐπιχειρηματιῶν, τῶν μεγάλων ἐκδοτικῶν συγκροτημάτων, τῶν καναλιῶν, τῶν δημοσιογράφων

καί τῶν διανοούμενων πού τοὺς ὑποστηρίζουν. Καί μπορεῖ νά τό κάνει παρά τήν καθημερινή κατασυκοφάντησή του ἀπό τοὺς «μεγάλους» καί δῆθεν «σοβαροὺς» διαύλους διαλόγου καί ἐπικοινωνίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

ΕΤΣΙ ΗΤΑΝ ΤΟ '40

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπετείου τοῦ ἔπους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ στὰ ἠπειρωτικά καί βορειοηπειρωτικά θοννά τό 1940-1941, ἀφιερώνουμε τά δύο κείμενα πού ἀκολουθοῦν: Πρῶτα σ' ἐκείνους τοὺς ἐπωνύμους καί ἀνώνυμους πού πολέμησαν τό '40-41 γιά νά εἴμαστε ἐμεῖς σήμερα ἐλεύθεροι καί κατόπιν στοὺς σημερινούς μας νέους, γιά νά γνωρίσουν τί ἔκαναν τότε οἱ παπποῦδες τους καί τί ἦθος εἶχαν αὐτοί οἱ ἄνθρωποι.

Εὐχαριστοῦμε ἐκ καρδίας τόν κ. Γεώργιο Μιχάλη καί τή σύζυγό του, κόρη τοῦ λεβέντη Βορειοηπειρώτη εὐζώνου Νικολάου Γκάτζαρου –ζοῦν σήμερα στὰ Ἰωάννινα– πού ἔθεσαν στή διάθεσή μας τά δύο αὐτά κείμενα.

Ἐντύπωση προξενεῖ καί ἡ ἄψογη γλῶσσα, στήν ὁποία γράφει ὁ ἀνθυπασπιστής τῶν εὐζῶνων Νικόλαος Γκάτζαρος, ὅπως καί τά καλλιγραφικά γράμματα στή χειρόγραφη ἐπιστολή του. Ἦταν ἀκόμη ἡ ἐποχή πού οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ λεγομένου Σχολαρχείου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (κάτι σάν τό δικό μας Λύκειο) «ἤξεραν γράμματα» καί μάλιστα καλύτερα ἀπό πολλούς τοῦ σημερινοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Τ.Τ. 712 τῆ 3 Μαρτίου 1941

Ἐνθυπασπιστής Γκάτζαρος Νικόλαος

Πρός

Τό 1/40 Τάγμα Εὐζῶνων

Ἐνταῦθα.

«Περί ἐμφάνισης τῆς Παναγίας καί τῶν δοθεισῶν μοι ὑπ' Αὐτῆς ἐντολῶν».

Λαμβάνω τήν τιμὴν νά ἀναφέρω Ὑμῖν ὅτι χθές τήν Κυριακήν 2 Μαρτίου ἐ.ἔ. καί περὶ ὥραν 8ην μ.μ. μετέβην εἰς τι παρακείμενον τοῦ καταυλισμοῦ 2ου Λόχου τοῦ Τάγματος ἡμῶν μικρόν ὕψωμα ἀπέχον περὶ τά 300 μέτρα χάριν περιπάτου αἰσθανθεῖς τήν ἀνάγκην κινήσεως. Μία μυστηριώδης δύναμις ὡσάν νά μέ ὦθει πρὸς ἐκεῖ. Ὁ ἀήρ εἶχεν ἤδη παύσει νά φυσᾷ καί ὁ οὐρανός ἦτο ἀστερόεις. Κατά τήν ἐπιστροφῆν μου εἰς τήν σκηνήν δέν ἔχω ἀριθμήσει 10 βήματα, ὅτε αἰφνιδίως ἐνεφανίσθη ἐμπρὸς μου καί μου ἀνέκοψε τόν δρόμον μία γυνή μαυροφόρα ἔχουσα σεμνήν τήν ἐμφάνισίν της. Τό πρόσωπόν της διεκρίνετο χαρακτηριστικῶς εἰς τό βραδυνόν ἡμίφως. Εἰς τό θέαμα τοῦτο καταληφθεῖς ἐξ ἀπροόπτου, κατ' ἀρχάς ἐξεπλάγην, κατόπιν ὁμως αὐτοστιγμεί συνῆλθον ἐκ τοῦ τρόμου, ἐπειδή ἐγνώριζον ὅτι πολλάκις ἡ Παναγία ἐνεφανίσθη εἴτε ὡς ὄραμα εἴτε καθ' ὕπνον κατά τάς πολεμικάς ἐπιχειρήσεις τοῦ Στρατοῦ μας. Ἐγώ

ὄλως μηχανικῶς ἔλαβον θέσιν ἡμιγонуπετῆ, ἵνα ἀσπασθῶ τὴν δεξιάν της. Ἐκ τῆς συγκινήσεως οἱ ὀφθαλμοί μου ἐδάκρυζον, οἱ πόδες καὶ τὰ χεῖλη μου ἔτρεμον ἐπὶ πολλήν ὥραν.

Ἦκουσα νά ὁμιλῇ· Εἶμαι ἡ Παναγία. Μὴ φοβεῖσαι παιδί μου, εἶπε! Ἐγὼ ἐνεφανίσθην νά σοῦ εἶπω τρεῖς λόγους, τοὺς ὁποίους νά μὴ λησμονήσης.

1. Ὁ παρὼν πόλεμος ἐκηρύχθη ἀπροκαλύπτως καὶ ἀναιτίως ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ θελήματί μου ἡ Ἑλλάς θά ἐξέλθῃ τούτου νικηφόρος.

2. Ὁ πόλεμος οὗτος ἐκηρύχθη ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, ἵνα γνωρίσῃ ὁ κόσμος ὅτι ἀφορμὴ τούτου εἶναι ἡ ἀποκάκρυνσίς του ἐκ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καθ' ἣν ὑδριζε, ἐβλασφήμει τὰ θεῖα της καὶ ἔρρεπε πρὸς τὸν ἐκφυλισμὸν καὶ τὴν ἀκολασίαν καὶ οὕτω συμμορφωθῆ, ἵνα μάθῃ ὅτι ὑπάρχει καὶ προΐσταται μία ἀνωτέρα δύναμις κυβερνώσα καὶ διέπυσα τὰ πάντα καὶ τοὺς νόμους τοῦ σύμπαντος, ὁ Θεός, τρανώτατα δέ τεκμήρια τῆς ὑπάρξεως ταύτης εἶναι τὰ συχνὰ θαύματα τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ

3. Ἐδει νά μάθῃ ὁ κόσμος ὅτι τό δίκαιον πάντοτε ὑπερισχύει τῆς βίας.

Ἀνάφερε λοιπὸν ταῦτα καὶ ἐγγράφως εἰς τὸν Διοικητὴν σου, ἵνα μὴ πτοηθῇ πρὸ οὐδενός κωλύματος, καθότι ὑπὸ τὴν προστασίαν Μου ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς θά νικήσῃ.

Μεθ' ὃ ἐν τῇ ἐξαφανίσει Της οἱ ὀφθαλμοί μου ἐθαμβώθησαν. Ἐν τέλει συνῆλθον ἐν μέρει καὶ κατηθύνθην ἀμέσως εἰς τὴν σκηνὴν, ὅπου ἔξωθεν ταύτης ἀνέφερον ὑμῖν τό συμβάν προφορικῶς.

Ἀνθυπασπιστὴς Γκάτζαρος Νικόλαος

Τμῆμα Διοικητικοῦ

Ἀριθμ. Πρωτ. 7448

Ἐν Τ.Τ. 712 τῇ 3 Μαρτίου 1941

Η

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

ΠΡΟΣ

ΤΟ Α' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

(Γραφεῖον 1ον)

Τ.Τ.897

«Περὶ ἀνεγερθησομένου Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς ΠΑΝΑΓΙΑΣ εἰς θέσιν παρὰ τῷ χωρίῳ Γκολέμι».

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νά ὑποβάλω προσηροτημένως ἀλληλογραφίαν μετ' ἀναφορᾶς τοῦ Ἀνθ/στοῦ Πεζικοῦ τοῦ 1/40 Τάγματος Εὐζώνων Γκατζάρου Νικολάου καὶ ν' ἀναφέρω ὅτι, κατόπιν καὶ τοῦ αὐθορμήτου ἐράνου μεταξὺ τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν διὰ τὴν ἀνεγερσιν Ἐκκλησίας, ἐξέδωκα τὰς ὑπ' ἀριθμ. 6188/6-3-41 καὶ 6248/15-3-41 διαταγὰς μου, ὧν ἀντίγραφον ὑποβάλλω, περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἐνεργουμένου ἐράνου καὶ ἐπεκτάσεως τούτου ἐφ' ὄλων τῶν Μονάδων καὶ Σχηματισμῶν τῆς Μεραρχίας. Τό προῖόν τούτου, μὴ περαιωθέντος, ἀνῆλθεν ἤδη εἰς τό ποσόν τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν.

Ἐπειδὴ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ εὐρεῖα κοινοποιήσις τοῦ γεγονότος καθ' ἅπαν τό Στρατευμα ἡμῶν θέλει ἐδραιώσῃ ἐτι μᾶλλον τὴν πίστιν του ἐπὶ τὴν Νίκην, παρακαλῶ ὅπως, εὐαρεστούμενος, ἐνεργήσητε κατὰ τὴν Ἑμετέραν κρίσιν καὶ Ἀντίληψιν.

Χαράλ. Κατσιμήτρος

Ἐποστράτηγος

Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ

στή διεύθυνση

www.orthodoxnet.gr

Συνιστοῦμε ἐπίσης τὴν ἐπίσκεψη στήν ἰστοσελίδα:

www.orthros.org

ΑΠΟΨΗ

Ἡ Ἐθνική ἀλλοίωση*

τοῦ **Στεφάνου Σωτηρίου, ἱστορικοῦ**

Ἡ ἐθνική ἀλλοίωση ἀπό τόν προβλεπόμενο καταγισμό λαθρομεταναστῶν ἀπό τήν ἀνατολή, λόγω τῆς καλπάζουσας γεννητικότητας (τό ΙΡΑΚ, πού δέν μπορεῖ νά θρέψει τά σημερινά 20 ἐκ. πολιτῶν του θά διπλασιάσει τόν πληθυσμό του, τό ΙΡΑΝ θά φτάσει τά 100 ἐκ. ἡ Τουρκία τά 85, τό Πακιστάν, τό Μπαγκλαντές, ἡ Αἴγυπτος κ.λπ. θά διπλασιάσουν τούς πληθυσμούς τους), **θά ἐμφανίσει τό 30% τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος Μουσουλμανικοῦ θρησκευάτος**, χωρίς νά ἐννοεῖται ὅτι τό ὑπόλοιπο 70% τῶν χριστιανῶν θά εἶναι Ἑλληνες (Οἱ Ἀλβανοί, Βούλγαροι, Ρουμάνοι, κ.λπ. Χριστιανοί, θά κυμαίνονται στά 2 περίπου ἐκ.), καί χωρίς νά ὑπολογίζονται τά ἀπρόοπτα, ὅπως πόλεμοι, ἐξεγέρσεις, ἀλλαγές καθεστώτων, πού συνοδεύονται ἀπό ἐκρήξεις διώξεων καί μετανάστευσης. Ἔτσι ἀπό τά 11 ἕως 11,5 ἐκ. κατοίκων τῆς Ἑλλάδας, τά 6, 5 ἕως 7, 2 ἐκ. θά εἶναι οἱ σεβάσμιμοι καί ἀσπρομάλληδες Ἑλληνες, (τό σεβάσμιμο εἶναι ὑπό συζήτηση, διότι δέν ξέρουμε ἂν θά ὑπάρχουν τότε ταμεῖα γιά νά παίρνουν σύνταξη), περί τά 3 ἐκ. μετανάστες ἀπό τό Μπαγκλαντές, τό Πακιστάν, τό Ἀφγανιστάν, τή Σριλάνκα, τήν Ἰνδονησία κ.λπ. καί περί τά 2 ἐκ., οἱ Χριστιανοί, βαλκάνιοι γείτονές μας.

Καί καλά νά δεχθεῖ ἡ χώρα κάποιους ψαράδες ἀπό τήν Αἴγυπτο (ἡ κυριότερη ἀσχολία τῶν Αἰγυπτίων μεταναστῶν), ὅπου βρίσκεται τό πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, καί ἡ ὑπεραιωνόβια ἐλληνική κοινότητα χωρίς προβλήματα.

Ἀλλά τό νά δέχεσαι ἑκατοντάδες χιλιάδες Πακιστανούς, οἰκονομικούς καί ὄχι πολιτικούς πρόσφυγες, ὅταν καί τά δυό Πακιστάν (Δυτικό καί Μπαγκλαντές) καί τήν τουρκοκρατούμενη Κύπρο ἔχουν ἀναγνωρίσει καί ἐθελοντῆς στό πλευρό τῶν Τούρκων δηλώνει ὁ πρόεδρος τους Μουσάραφ πῶς θά ἔρθει καί φρεγάτες στέλνουν κάθε τόσο στό ἐλληνικό Αἶγαῖο καί «ἀσχοῦνται» μαζί μέ τούς Τούρκους, τότε, αὐτό εἶναι παραλογοσμός!!!

Μήν ξεχνᾶμε πόσο εὐκόλο εἶναι νά ὑπάρξει ἐθνική ἀλλοίωση, ἰδίως σέ εὐαίσθητες περιοχές ἔχοντας πολλαπλά παραδείγματα ἀπό τήν παγκόσμια ἱστορία καί πιό πρόσφατο αὐτό τοῦ Ἰσραήλ, ὅταν τό 1948 στήν Παλαιστίνη κατοικοῦσαν μόνο 78.000 Ἰσραηλίτες καί σήμερα ξεπερνοῦν τά 5 ἐκ.

Μήν ξεχνοῦμε πῶς ἡ ἐγκατάσταση Τσάμηδων, Σκοπιανῶν ἢ Βουλγάρων προπαγανδιστῶν, κατόχων πράσινης κάρτας μετανάστη, ἄρα καί δικαιώματος νά ἀγοράσουν σπίτια καί χωράφια, στήν Ἡπειρο, Δυτική Μακεδονία καί Θράκη, εἶναι καί τό πρῶτο βῆμα γιά τήν δημιουργία μειονότητας, γιά τήν ἀπόσπαση τῆς Βορείου Ἑλλάδος ἀπό τήν Ἑλλάδα!

Ἡ Ἑλληνική διοίκηση, κυδέρνηση καί ἀντιπολίτευση (ἀπό τήν ἐποχή τοῦ **Κώστα Σημίτη**, μέχρι σήμερα τοῦ **Κ. Καραμανλή**, πού σαφέστατα ἐξέφρασαν δημόσια καί ἔμπρακτα τήν ἀποψη ὅτι οἱ ἀλλοδαποί θά μᾶς λύσουν τό δημογραφικό), ὑποβάθμισε συστηματικά τό δημογραφικό. Ἀπό τό 1993, πού ἐξεδόθη τό πόρισμα τῆς διακομματικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς καί ἐντεῦθεν, μετέτρεψαν τό Δημογραφικό σέ ἀπλό λογιστικό πρόβλημα (διάβαζε ἀσφαλιστικό) μέ τήν νομιμοποίησή τους!

* Τό κείμενο προέρχεται ἀπό τό βιβλίο τοῦ ἱστορικοῦ Στεφάνου Σωτηρίου *Δημογραφικό καί Λαθρομετανάστευση, ἢ Ποιοί καί πῶς μεθοδεύουν τήν ἐξαφάνιση τῶν Ἑλλήνων ἀπό τήν Ἑλλάδα*, ἐκδ. Τῆνος, Ἀθήνα 2007, σσ. 64-66. Ὁ συγγραφέας εἶναι πολύτεκνος καί ὑπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων τῆς «Πανελληνίου Ἐνώσεως Φίλων τῶν Πολυτέκνων» (Π.Ε.ΦΙ.Π.). Συνιστοῦμε νά διαβάσετε τό βιβλίο αὐτό.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

**‘Ο κ. Στυλιανίδης
καλείται νά δώσει λύση.
‘Υπόμνημα - δόμβα Καθηγητών**

Καί ἄλλο σκάνδαλο –ἐκτός ἀπό τό ἐπαίσχυντο διβλίο ‘Ιστορίας τῆς ΣΤ’ Δημοτικοῦ– ἄφησε πίσω τῆς ἡ ἀπελθοῦσα πολιτική ἡγεσία τοῦ εὐαίσθητου ‘Υπουργείου ‘Εθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων. Πρόκειται γιά τή σκανδαλώδη ρύθμιση γιά θεσμοθέτηση μεταπτυχιακῶν σπουδῶν στήν ‘Ομοιοπαθητική καί τίς «ἐναλλακτικές θεραπείες» ἀπό τό Τμήμα Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου!

‘Η κ. Γιαννάκου, στήν ὁποία καί ἀπευθύνεται τό ἀπό 30 ‘Ιουλίου 2007 ὑπόμνημα, ἐσιώπησε χωρίς νά ἐπιληφθεῖ τοῦ θέματος.

‘Ο νῦν ὑπουργός ΥΠ.Ε.Π.Θ. κ. Εὐριπίδης Στυλιανίδης, ὁ ὁποῖος ἐνημερώθηκε ἐγγράφως ἀπό τούς ὑπογράψαντες τό ὑπόμνημα, ἔχει ἤδη δώσει ἀξιόλογα δείγματα ἡθους καί σοβαρότητας. Καλεῖται λοιπόν καί στήν περίπτωση αὐτή νά δώσει λύση, ὅπως ἔκανε καί μέ τό διβλίο ‘Ιστορίας, γιά νά μή συνεχίσει νά ἐκτίθεται ἀνεπανόρθωτα τό ‘Υπουργεῖο ‘Εθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων.

‘Ακολουθεῖ τό ‘Υπόμνημα:

Θεσσαλονίκη, 30 ‘Ιουλίου 2007

‘Εξοχότατη κυρία ‘Υπουργέ τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Πρόσφατα ὑπέπεσε στήν ἀντίληψή μας ἡ ἀπόφαση τοῦ κ. ‘Υφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ, ἀριθμ. 91178/Β7 (8), δημοσιευθεῖσα στό ΦΕΚ 1912, τ. Δεύτερο, 29.12.2006, μέ τήν ὁποίαν ἐνεκρίθη, ἀπό τό ἀκαδ. ἔτος 2007-2008, ἡ λειτουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν (ΠΜΣ) τοῦ Τμήματος Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου μέ τίτλο «‘Ολιστικά ‘Εναλλακτικά

Θεραπευτικά Συστήματα-Κλασσική ‘Ομοιοπαθητική».

‘Οπως ἀποδεικνύεται στή συνέχεια, ἡ προαναφερθεῖσα ἀπόφαση τοῦ κ. ‘Υφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ **πάσχει πολλαπλῶς ἀπό ἔλλειψη νομιμότητος**, ἐνῶ συγχρόνως διαπιστώνεται ὅτι διάφορα ἄρθρα τῆς ἀπόφασης αὐτῆς βασίζονται σέ ἐμφανέστατη παρερμηνεία διατάξεων τοῦ Ν. 2083/92, μέ τόν ὁποῖον ρυθμίζονται, ἐκτός τῶν ἄλλων, καί τά ἀφορῶντα στά ΠΜΣ. Γιά τούς λόγους αὐτούς, οἱ ὑπογράφωντες, μέλη ΔΕΠ τῆς ‘Ιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. καί ἰατροί τοῦ Ε.Σ.Υ., θεωροῦμε ὅτι ἡ ἀπόφαση αὐτή τοῦ κ. ‘Υφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ πρέπει νά ἀνακληθεῖ ἀμέσως.

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ι.Α. Τό Τμήμα Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου (ΤΜΣΠΣ) εἶναι ἓνα Τμήμα Μηχανικῶν, τό ὁποῖο οὐδεμία σχέση ἔχει μέ τήν ‘Ιατρική ‘Επιστήμη. Περαιτέρω εἶναι προφανέστατο ὅτι **ὅποιαδήποτε «Θεραπευτικά Συστήματα» δέν εἶναι δυνατόν νά διδαχθοῦν ἀπό Τμήμα Μηχανικῶν**, ἀλλά μόνον ἀπό μέλη ΔΕΠ τῶν ‘Ιατρικῶν Σχολῶν τῆς χώρας μας, διότι διδασκαλία Θεραπευτικῶν μεθόδων ἀπό μή ἰατρούς εἶναι δυνατόν νά ἔχει βαριές συνέπειες στήν ὑγεία τοῦ ‘Ελληνικοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία προστατεύεται μέ τό ἄρθρο 5, παρ. 5 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος.

‘Επί τῆ βάσει ποίας λογικῆς Θεσμοθετήθηκε ἡ λειτουργία ΠΜΣ σέ «Θεραπευτικά Συστήματα» ἀπό Τμήμα Μηχανικῶν;

Ι.Β. ‘Η «Κλασσική ‘Ομοιοπαθητική», ἡ ὁποία ἀποτελεῖ, σύμφωνα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς προαναφερθείσης ἀπόφασης τοῦ κ. ‘Υφυπουργοῦ, τό κύριο ἀντικείμενο τοῦ ΠΜΣ, **δέν εἶναι μέθοδος ἀνεγνωρισμένη ἀπό ὅποιαδήποτε ‘Ιατρική Σχολή τῆς χώρας.**

Ζητήθηκε ἡ γνώμη τῶν ‘Ιατρικῶν Σχολῶν,

έάν είναι δυνατόν νά διδαχθοῦν διάφορα «θεραπευτικά συστήματα» καί ἡ «Κλασσική Ὁμοιοπαθητική» ἀπό Τμήμα Μηχανικῶν;

Ι.Γ. Ἐρωτήθηκε ὁ Πανελλήνιος Ἱατρικός Σύλλογος –τό μόνο ἀρμόδιο ὄργανο νά εισηγεῖται ἐν προκειμένῳ– ἔάν εἶναι δυνατόν νά διδάσκονται ἐπί ἀκαδημαϊκοῦ μάλιστα ἐπιπέδου «θεραπευτικά συστήματα» ἀπό Τμήμα Μηχανικῶν;

Ι.Δ. Γιά νά παρακολουθήσει κάποιος ΠΜΣ –μέ σκοπό νά ἐξειδικευθεῖ σέ κάποιο γνωστικό ἀντικείμενο– πρέπει νά ἔχει παρακολουθήσει τό ἐγκύκλιο πρόγραμμα σπουδῶν στό ἀντίστοιχο συναφές Τμήμα ἢ Σχολή Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος (Α.Ε.Ι). Ἡ «Κλασσική Ὁμοιοπαθητική», ὅμως, δέν διδάσκεται στήν Ἑλλάδα σέ ὀποιοδήποτε Α.Ε.Ι. Ἐπομένως, δέν εἶναι δυνατόν νά θεσμοθετεῖται ΠΜΣ γιά γνωστικό ἀντικείμενο, τό ὁποῖο δέν ὑπάρχει σέ προπτυχιακό ἐπίπεδο σέ ὀποιαδήποτε Σχολή ἢ Τμήμα Α.Ε.Ι. στήν Ἑλλάδα!

Ι.Ε. Ποιά θά εἶναι τά ἐπαγγελματικά δικαιώματα τῶν κατεχόντων τόν τίτλο Μεταπτυχιακοῦ Διπλώματος Εἰδίκευσης στό ἀντικείμενο «Ὀλιστικά Ἐναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα-Κλασσική Ὁμοιοπαθητική»; Θά μποροῦν οἱ κάτοχοι τοῦ Διπλώματος αὐτοῦ νά ἀσκοῦν νομοτύπως, ἐκτός ἀπό τήν «Κλασσική Ὁμοιοπαθητική» καί τίς μεθόδους τῶν «Ὀλιστικῶν Θεραπευτικῶν Συστημάτων» –πού ἀποτελεῖ ἐπίσης ἀντικείμενο τοῦ ΠΜΣ– ὅπως π.χ. τήν κλασσική Κινεζική Ἱατρική, τό βελονισμό, τήν ayurveda, τό qi gong, τό Reiki, τήν θεραπεία μέ διαλογισμό, τή χειροπρακτική, τή μουσικοθεραπεία, τήν ἐνεργειακή θεραπεία ἀποστάσεως ἢ ἐνεργειακή θεραπεία «μέ ἐπίθεση τῶν χειρῶν»;

Περαιτέρω, οἱ Ὀδοντίατροι, οἱ ὁποῖοι θά λάβουν τό συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εἰδίκευσης, θ' ἀσκοῦν νομίμως μόνον τήν Ὁμοιοπαθητική Ὀδοντιατρική ἢ ὅλα τά προαναφερθέντα «Ὀλιστικά Θεραπευτικά Συστήματα»;

Ι.ΣΤ. Ποιές θά εἶναι οἱ δυνατότητες τῶν ἰατρῶν ἢ Ὀδοντιᾶτρων, οἱ ὁποῖοι θ' ἀποκτή-

σουν τό Διδακτορικό Δίπλωμα στό ἀντικείμενο «Θεωρία, Σχεδίαση καί Ἐφαρμογή Πολύπλοκων Συστημάτων»; Θά μποροῦν νά καταλάβουν θέσεις ΔΕΠ σέ Ἱατρικές καί Ὀδοντιατρικές Σχολές ἢ στό Τμήμα Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων;

II. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

II.A. Στό ἄρθρο 10, παρ. 2 τοῦ Ν. 2083/92, τό ὁποῖο ἐπικαλεῖται ἢ προαναφερθεῖσα ἀπόφαση 91178/Β7 (8) τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ, ἀναγράφεται ὅτι τά ΠΜΣ πρέπει ν' ἀναφέρονται σέ **συγγενεῖς εἰδικότητες** μέ ἐκείνες τοῦ Τμήματος ἢ τῆς Σχολῆς, ἢ ὁποῖα ὀργανώνει καί λειτουργεῖ τό συγκεκριμένο ΠΜΣ. Περαιτέρω, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 11, παρ. 16, τοῦ Ν. 2083/92 τήν εὐθύνη γιά τήν ὀργάνωση τοῦ ΠΜΣ τήν ἔχει τό Τμήμα τοῦ Α.Ε.Ι., τό ὁποῖο καλύπτει τό ἀντίστοιχο ἐπιστημονικό θέμα τοῦ μεταπτυχιακοῦ προγράμματος.

Ὅμως, τό Τμήμα Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου, τό ὁποῖο θά λειτουργήσῃ τό ἐν λόγω ΠΜΣ, οὐδεμία συνάφεια ἢ σχέση ἔχει μέ τό γνωστικό ἀντικείμενο τοῦ συγκεκριμένου ΠΜΣ, «Ὀλιστικά Ἐναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα– Κλασσική Ὁμοιοπαθητική». Ὁ ἰσχυρισμός αὐτός ἀποδεικνύεται ἀπό τό γεγονός ὅτι **δέν γίνονται δεκτοί γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ συζητούμενου Μεταπτυχιακοῦ Διπλώματος Εἰδίκευσης πτυχιούχοι τοῦ Τμήματος Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων, τό ὁποῖο ὀργανώνει καί λειτουργεῖ τό ΠΜΣ!**

Περαιτέρω, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2, παρ. 2α τοῦ Ν. 2083/92 «ἐξετάζονται μέ αὐστηρά ἐπιστημονικά κριτήρια τό ἀντικείμενο καί ὁ σκοπός τοῦ προγράμματος, τό εἶδος τῶν μεταπτυχιακῶν τίτλων πού ἀπονέμονται καί οἱ κατηγορίες τῶν πτυχιούχων πού γίνονται δεκτές. Ἀπό τά προαναφερθέντα ὅμως στίς ἐνότητες Ι.Α., Ι.Β., Ι.Ε., καί Ι.ΣΤ. τοῦ παρόντος οὐδόπως ἐξετάσθηκαν οἱ ὅροι πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο τῆς παραγράφου αὐτῆς, προκειμένου νά θεσμοθετηθεῖ αὐτό τό ΠΜΣ!

Π.Β. Ἡ ἀπόφαση 91178/B7 (8) τοῦ Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ ἐπικαλεῖται τὸ ἄρθρο 10, παρ. 3 τοῦ Ν. 2083/92 σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἡ ὀργάνωση καί ἡ λειτουργία τοῦ ΠΜΣ εἶναι δυνατόν νά γίνει μέ τή συνεργασία τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου Α.Ε.Ι.

Στή συγκεκριμένη, ὅμως, περίπτωση οὐδεμία συνεργασία μέ ἄλλο Α.Ε.Ι. ἀναφέρεται. Ἀντίθετα, μάλιστα, πρὸς τόν ἀμέσως προαναφερθέντα Νόμο (ἄρθρο 10, παρ. 3), προβλέπεται ἀορίστως συνεργασία μέ «σχετικούς φορεῖς καί χώρους ἐφαρμογῆς τῶν ἐναλλακτικῶν θεραπευτικῶν συστημάτων», οἱ ὅποιοι δέν κατανομάζονται καί οἱ ὅποιοι, προφανῶς, ὡς τοιοῦτοι οὐδεμία σχέση ἔχουν πρὸς τήν ἀπαίτηση τοῦ σχετικοῦ Νόμου, νά εἶναι δηλαδή φορεῖς Α.Ε.Ι.

Π.Γ. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 8 τῆς ἀπόφασης ἴδρυσης τοῦ συζητούμενου ΠΜΣ, «γιά τήν ὑλοποίηση αὐτοῦ τοῦ ΠΜΣ θά ἀπασχολοῦνται μέλη ΔΕΠ τοῦ Τμήματος ἢ ἄλλων Τμημάτων τοῦ ἴδιου ἢ ἄλλου Α.Ε.Ι, καί διδάσκοντες βάσει τοῦ Π.Δ. 407/1980». Ὅπως, ὅμως, προαναφέρθηκε, τό Τμήμα Μηχανικῶν τοῦ Αἰγαίου οὐδεμία συνάφεια ἔχει μέ τό γνωστικό ἀντικείμενο τῶν ὀλιστικῶν, ἐναλλακτικῶν θεραπευτικῶν συστημάτων καί τῆς Κλασσικῆς Ὀμοιοπαθητικῆς. Παρομοίως, τό ΔΕΠ τοῦ ἴδιου Τμήματος οὐδεμία σχέση ἔχει μέ «θεραπευτικά συστήματα», τά ὁποῖα καί ἀποτελοῦν τήν οὐσία τοῦ ΠΜΣ.

Περαιτέρω, τόσο τό Π.Δ. 407/80 ὅσο καί τό ἄρθρο 12, παρ. 3 τοῦ Ν. 2083/92, στά ὁποῖα ἀναφέρεται τό ἄρθρο 8 τῆς ἀπόφασης τοῦ Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ ὀρίζουν ὅτι οἱ διδάσκοντες θά πρέπει νά κατέχουν διδακτορικό Δίπλωμα καί νά ἔχουν ὑψηλῆς ποιότητος ἐρευνητικό ἔργο στό σχετικό γνωστικό ἀντικείμενο. Ὅμως, δέν ὑπάρχουν διδάσκοντες, οἱ ὅποιοι νά προέρχονται «ἀπό σχετικούς φορεῖς καί χώρους ἐφαρμογῆς ἐναλλακτικῶν θεραπευτικῶν συστημάτων» –σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 8 τῆς ἀπόφασης τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ– οἱ ὅποιοι νά κατέχουν διδακτορικό Δίπλωμα στό γνωστικό ἀντικείμενο αὐτοῦ τοῦ ΠΜΣ.

Π.Δ. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 12, παρ. 4α, τοῦ Ν. 2083/92, θά πρέπει μέλος ΔΕΠ νά ἐπιβλέπει κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή. Ἐπίσης, γιά τήν ἀπονομή τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Διπλώματος Εἰδίκευσης ἀπαιτεῖται, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 12, παρ. 4β, ἡ ἐξέταση στά προβλεπόμενα μαθήματα καί στίς ἐκπαιδευτικές καί ἐρευνητικές δραστηριότητες. Δεδομένου ὅτι οὔτε στό Τμήμα Μηχανικῶν τοῦ Παν/μίου τοῦ Αἰγαίου οὔτε σέ ἄλλο Α.Ε.Ι. ὑπάρχει μέλος ΔΕΠ μέ γνωστικό ἀντικείμενο συναφές μέ ἐκεῖνο τοῦ συζητούμενου ΠΜΣ. «Ὀλιστικά Ἐναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα-Κλασσική Ὀμοιοπαθητική», ποιά μέλη ΔΕΠ θά παρακολουθοῦν καί θά ἐξετάζουν αὐτούς τούς μεταπτυχιακούς φοιτητές;

Ἄρα, **τά σχετικά αἰτήματα τοῦ Νόμου 2083/92, ὅπως αὐτά περιγράφονται στά προαναφερθέντα ἄρθρα, δέν πληροῦνται.**

Π.Ε. Στό ἄρθρο 9 τῆς σχετικῆς ἀπόφασης 91178/B7 (8) τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ ἀναγράφεται ὅτι «Γιά τή λειτουργία τοῦ ΠΜΣ οἱ κτιριακές ἐγκαταστάσεις, τά ἐργαστήρια καί ὁ ὑλικο-τεχνικός ἐξοπλισμός τοῦ Τμήματος Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου καθώς καί διαφόρων χώρων ἐφαρμογῆς τῶν ἐναλλακτικῶν θεραπευτικῶν συστημάτων ὅπως ἡ Διεθνῆς Ἀκαδημία Κλασσικῆς Ὀμοιοπαθητικῆς στήν Ἀλόνησο στήν ὁποῖα θά πραγματοποιεῖται καί Ἐργαστηριακή ἐξάσκηση, καί Ὀμοιοπαθητικῶν Κέντρων καί Ἰατρειῶν στά ὁποῖα ἀσκεῖται ἡ Κλασσική Ὀμοιοπαθητική ἀπό ἰατρούς μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Ὀμοιοπαθητικῆς Ἰατρικῆς».

Τό προαναφερθέν ἄρθρο 9 τῆς συζητούμενης ἀπόφασης τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ εἶναι πολύ ἀποκαλυπτικό. Μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἐκτός ἀπό τό Τμήμα Μηχανικῶν (πότε ἀπέκτησε τό Τμήμα Μηχανικῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου τήν κατάλληλη ὑποδομή γιά τήν ὑποστήριξη ΠΜΣ στά «Ὀλιστικά Ἐναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα»;) θά χρησιμοποιηθοῦν καί οἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Διεθνούς Ἀκαδημίας Ὀμοιοπαθητικῆς καί ἀκόμη καί ἰδιωτικά ἰατρεῖα Ἑλλήνων Ὀμοιοπα-

θητικών ιατρών! Έν προκειμένω, ἐρωτᾶται ὁ κ. Ὑφυπουργός ΥΠΕΠΘ ἀπό ποῖο Νόμο προβλέπεται ἡ ὑποστήριξη μεταπτυχιακῶν προγραμμάτων σπουδῶν ἀπό ἰδιωτικούς φορεῖς καί –τό πλέον ἐντυπωσιακό– ἡ ὑποστήριξη ἀκόμη ἀπό ἰδιωτικά ἱατρεῖα; Ἀντίθετα πρὸς τὰ ἀναγραφόμενα στό προαναφερθέν ἄρθρο 9 τῆς ἀπόφασης τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ, στό ἄρθρο 10, παρ. 1, τοῦ Ν. 2083/92 ἀπαιτεῖται ὅπως τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα «πληροῦν προϋποθέσεις πού ἐγγυῶνται ὑψηλό ἐπίπεδο σπουδῶν». **Πῶς πληροῦνται αὐτό τό αἴτημα τοῦ νόμου –γιά ὑψηλό ἐπίπεδο σπουδῶν– ὅταν ἡ Διεθνῆς Ἀκαδημία Ὁμοιοπαθητικῆς διευθύνεται ἀπό μὴ ἱατρό καί μὴ πτυχιούχο Α.Ε.Ι. καί ἡ ἄσκηση σέ ἰδιωτικά ἱατρεῖα πραγματοποιεῖται ἀπό ἱατρούς, οἱ ὁποῖοι δέν κατέχουν Διδακτορικό Δίπλωμα;**

Π.ΙΣΤ. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 11, παρ. 2, ἐδ. στ. τοῦ Ν. 2083/92, ὁ Ὑπουργός ΥΠΕΠΘ ἀσκεῖ οὐσιαστικό ἔλεγχο στήν ἀπόφαση τῆς Συγκλήτου τοῦ ΑΕΙ σχετικά μέ τίς δυνατότητες σέ προσωπικό καί ὑλικοτεχνική ὑποδομή γιά τήν ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ προγράμματος.

Ὅπως ὁμως ἀποδείχθηκε προηγουμένως, δέν πληροῦνται τὰ αἰτήματα τοῦ νόμου γιά τή λειτουργία τοῦ ΠΜΣ μέ ἀντικείμενο «Ὀλιστικά Ἐναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα–Κλασσική Ὁμοιοπαθητική», διότι:

α) Τό Τμήμα Μηχανικῶν Σχεδίασης Προϊόντων καί Συστημάτων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου δέν ἔχει συναφές γνωστικό ἀντικείμενο πρὸς τό ΠΜΣ πού ἐπέλεξε νά θεσμοθετήσῃ

β) ἡ διδασκαλία «Θεραπευτικῶν Συστημάτων» δέν εἶναι δυνατόν νά διδάσκεται ἐκτός τῶν Ἱατρικῶν Σχολῶν

γ) δέν ὑπάρχει Τμήμα ἢ Σχολή Α.Ε.Ι. μέ συναφές γνωστικό ἀντικείμενο, ὥστε νά ὑπάρξῃ συνεργασία

δ) δέν ὑπάρχουν μέλη ΔΕΠ μέ συναφές γνωστικό ἀντικείμενο πρὸς ἐκεῖνο τοῦ συζητούμενου ΠΜΣ γιά νά διδάξουν, παρακολουθήσουν καί ἐξετάσουν τούς μεταπτυχιακούς φοιτητές

ε) οἱ προβλεπόμενοι, ἀπό τήν ἀπόφαση 91178/Β7 (8) τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ,

χώροι ἄσκησης τῶν μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν οὐδόλως πληροῦν τὰ αἰτήματα τοῦ Νόμου 2083/92 (ἄρθρο 10, παρ. 1) γιά ὑψηλό ἐπίπεδο σπουδῶν.

Γιά ὅλους τούς προαναφερθέντες λόγους,

Ποιούμεθα ἔκκληση εἰς Ὑμᾶς, ἀξιότιμε Ὑπουργέ τοῦ ΥΠΕΠΘ, ὅπως συμμορφούμενη πρὸς τήν ἰσχύουσα νομοθεσία ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΑΜΕΣΩΣ τήν ἀπόφαση 91178 /67 (8) τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ΥΠΕΠΘ, ὡς εὐθέως ἀντικείμενη πρὸς τό Σύνταγμα καί τούς σχετικούς Νόμους τοῦ Κράτους!

Μέ τήν ἐπιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματός μας

Οἱ ὑπογράφωντες

Ι. Κουντουράς, Καθηγητής Ἱατρικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Κ. Γ. Καρακατσάνης, Καθηγητής Ἱατρικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Ν. Κωνσταντινίδης Νευροχειρουργός, Ἄν. Διευθυντής Ε.Σ.Υ.

Κούγιας Παναγιώτης, Ἄν. Διευθυντής Α΄ Παθολ. Κλινικῆς Ι.Γ.Ν.Θ.

Τσολάκη Μάγδα, Ἄναπλ. Καθηγήτρια, Νευρολόγος - Ψυχίατρος Α.Π.Θ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Πρωθυπουργό, κ. Κ. Καραμανλή
2. Ὑπουργό Υ & ΚΑ, κ. Δ. Ἀδραμόπουλο
3. ΚΕ.Σ.Υ.
4. Π.Ι.Σ.
5. Προέδρους Ἱατρικῶν Σχολῶν
6. Ε.ΣΥ.Π (Σ.Α.Π.Ε.)

Ἐπιστολή τοῦ κ. Ν. Σωτηροπούλου γιά τό βιβλίο Παλαιτσάκη

Ἐλάδαμε καί δημοσιεύουμε ἐπιστολή τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως θεολόγου κ. Νικολάου Σωτηροπούλου, πού ἀναφέρεται στό βιβλίο τοῦ Ἰωάννου Παλαιτσάκη «666. Ἀριθμός γάρ ἀνθρώπου ἐστὶ». Στό βιβλίο αὐτό ἤσκησε τεκμηριωμένη κριτική Ἁγιορείτης λόγιος μοναχός. Ἡ κριτική δημοσιεύθηκε στά προηγούμενα δύο τεύχη τῆς Παρακαταθήκης. Ἡ ἐπιστο-

λή του κ. Σωτηροπούλου επιγράφεται «Ἀπάντησι σέ ἐπικριτή μοναχό» καί ἔχει ὡς ἐξῆς:

Κάντζα Ἀττικῆς 15.10.2007

Κυρία Β. Λαμπροπούλου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ.

Στό περιοδικό σας «Παρακαταθήκη» δημοσιεύθηκε ἐκτενῆς κριτική τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ἰωάννου Παλαιτσάκη «666 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΑΡ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΣΤΙ», Ἀθήνα 2004. Τήν κριτική κάνει Ἁγιορείτης μοναχός ἀνωνύμως. Ἐπικρίνει δέ τόν ὑποφαινόμενο, διότι προλογίζοντας τό βιβλίο ἐκφράσθηκα ἐπαινετικῶς. Ἐπίσης ἐπικρίνει τόν π. Γεώργιο Μεταλληνό, διότι καί ἐκεῖνος ἐκφράσθηκε ἐπαινετικῶς.

Ἀπαντῶ στήν ἐπίκρισι. Ἀλλά πρῶτον ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νά παρατηρήσω, ὅτι ὁ Ἁγιορείτης μοναχός, ἀφοῦ δημοσίως κρίνει, ἔπρεπε νά δημοσιοποιήσῃ τό ὄνομά του. Αὐτό ἀπαιτεῖ ἡ ὑπευθυνότης καί ἡ ἐντιμότης. Ἡ δικαιολογία, ὅτι δέν θέλησε νά δημοσιευθῆ τό ὄνομά του ἀπό ταπείνωσι, δέν πείθει. Διότι στήν κριτική του ὄχι μόνο τοῦ βιβλίου, ἀλλά καί τοῦ προσώπου τοῦ κ. Παλαιτσάκη, εἶνε σκληρός καί ἐξουθενωτικός.

Γνωρίζω τόν κ. Παλαιτσάκη. Δέν εἶνε θεολόγος, νομικός εἶνε. Ἀλλ' ἐκτιμῶ τό ὅτι ἔχει θρησκευτικά ἐνδιαφέροντα καί ἀγαπᾷ καί ἐρευνᾷ τήν Ἁγία Γραφή. Γι' αὐτό, ὅταν μοῦ ζήτησε νά προλογίσω τό βιβλίο του, τό ἔπραξα. Διάβασα προηγουμένως τό βιβλίο. Ἀλλά βεβαίως δέν τό διάβασα μέ ὄση προσοχή διαβάζω τήν Ἁγία Γραφή. Δέν τό ἐξέτασα ἐξονυχιστικά. Ὁ ἐπικριτής μοναχός μοῦ ἀποδίδει προχειρότητα. Ἔστω! Ἀλλά πάντως πρόσεξα, μήπως περιέχει αἰρετικές ἀπόψεις καί διαπίστωσα, ὅτι αἰρετική ἀντίληψι δέν περιέχει. Κατά τά ἄλλα παρατήρησα καί θέσεις τοῦ συγγραφέως, μέ τίς ὁποῖες διαφωνοῦσα. Καί προφορικῶς τοῦ ἔκανα ὠρισμένες παρατηρήσεις. Ἀλλωστε ἡ Ἀποκάλυψι, μέ τήν ὁποία ἀσχολήθηκε ὁ κ. Παλαιτσάκης στό ἐν λόγω βιβλίο, εἶνε τό πλέον δυσσερμηνευτο βιβλίο τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Καί εἶνε φυσικό νά ὑπάρχουν ἀστοχίες καί διαφορετικές ἀπόψεις στήν ἐρμηνεία τῆς Ἀποκαλύψεως.

Ἐξετίμησα ὁμως τόν κόπο καί τόν μόχθο τοῦ συγγραφέως γιά τήν ἔρευνα, πού ἔκανε, διαβάζοντας ἕνα μεγάλο πλῆθος βιβλίων, γιά νά συγγράψῃ τό ἰδικό του βιβλίο. Ἰδιαίτερη δέ ἐντύπωσι μοῦ προξένησε τό ὅτι διάβασε καί γνωρίζει, ὅσον ἴσως κανεῖς ἄλλος, τήν ἀποκρυφιστική φιλολογία καί τίς σκοτεινές καί ἀντίχριστες δυνάμεις. Καί ἐκφράσθηκα ἐπαινετικά στόν πρόλόγό μου ἀποδελποντας στή φιλοτιμία καί τήν ἀγάπη του στήν Ἁγία Γραφή, καί ὄχι βεβαίως μέ τήν ἔννοια, ὅτι συμφωνῶ μέ ὅλες τίς ἀπόψεις του. Ἀλλωστε εἶνε γνωστό στήν ἐπιστήμη, ὅτι ὁ προλογίζων σύγγραμμα δέν σημαίνει, ὅτι κατ' ἀνάγκην συμφωνεῖ μέ ὅλες τίς ἀπόψεις τοῦ συγγραφέως. Ἢδη δήλωσα, ὅτι ὡς πρὸς ὠρισμένες ἀπόψεις τοῦ συγγραφέως διαφωνοῦσα. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ συγγραφεύς δέν ἔπεσε σέ αἵρεσι, ὡς πρὸς τά ἄλλα, ὅπως σημείωσα στόν πρόλογο, ἰσχύει τό τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «ἐν τούτοις καί τό εὐρίσκειν οὐκ ἄχρηστον καί τό διαμαρτάνειν ἀκίνδυνον». Ἐπίσης, ἀφοῦ ὁ συγγραφεύς, παρά τίς ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς ὠρισμένες ἀπόψεις του, ἐργάσθηκε φιλοτίμως, ὁ ἐπικριτής του, μάλιστα ὡς μοναχός, δέν ἔπρεπε στήν κριτική του νά εἶνε σκληρός καί ἐξουθενωτικός.

Ἄς ἐπιτραπῆ τέλος νά ἐρωτήσω: Δεδομένου, ὅτι σήμερα ὅλοι σχεδόν οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί ἄλλοι Ἱεράρχες εἶνε οἰκουμενισταί καί προβαίνουν σέ αἰρετικές δηλώσεις καί ἐνέργειες, πού κατασκανδαλίζουν τόν πιστό λαό, ὁ ἐπικριτής μοναχός ἄσκησε κατ' αὐτῶν προσωπικῶς καί ὀνομαστικῶς σκληρή καί ἐξουθενωτική κριτική;

Ἄς ἐπιτραπῆ δέ καί ἕνα ἄλλο ἐρώτημα, αὐτό ἐν σχέσει πρὸς τήν ταπεινότητά μου. Ὡς γνωστόν, ἐγὼ ἤλεγξα φορικές αἰρέσεις Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Καί μία ἀντικανονική Σύνοδος, χωρίς ἀπαγγελία συγκεκριμένης κατηγορίας καί χωρίς κλήσι σέ ἀπολογία, μέ ἀφώρισε, ἐνῶ τό χειρότερο πνευματικό ἐπιτίμιο, ὁ ἀφορισμός, δέν ἐπιβλήθηκε οὔτε στόν Καζαντζάκη οὔτε στόν Ἀνδρουλάκη. Ὁ Ἁγιορείτης μοναχός γιατί δέν προέδῃ σέ δη-

μόσιο έλεγχο τών ένεχομένων σ' αυτή τήν κα-
τάφωρη και κραυγαλέα άδικία;

Τέλος συνιστώ ταπεινώς και παρακαλώ, ό
μέν κ. Παλαιτσάκης, όπως εΐνε 'Αγιογραφι-
κός, έτσι νά εΐνε και Πατερικός, ό δέ μοναχός,
όπως εΐνε Πατερικός, έτσι νά εΐνε και 'Αγιο-
γραφικός. Διότι μερικοί μοναχοί θέτουν τά δι-
βλία τών Πατέρων υπεράνω τής 'Αγίας
Γραφής, του θεοπνεύστου κειμένου τών Προ-
φητών και 'Αποστόλων! "Όλοι δέ, όταν όμι-
λούμε, και προπάντων όταν γράφωμε, νά εΐμε-
θα προσεκτικότεροι.

Μέ εκτίμησι

Νικόλαος 'Ιω. Σωτηρόπουλος

Ταυτότητες μέ 666

'Αφυπνιστικό τό άρθρο του π. Γεωργίου
Κουγιουμτζόγλου στο τεύχος 53 τής Παρακα-
ταθήκης. Μόνον πού θά έπρεπε νά αναφερθΐ
-τουλάχιστον- και στην σαφεστάτη σχετική
σύστασιν τής 'Ιεράς Συνόδου: **νά μήν παραλά-
βουν οί πιστοί ταυτότητες μέ 666** (έγκύκλιος
2641/1998, όμοφώνως ληφθεΐσα και άναγνω-

σθεΐσα εις όλους τούς 'Ι. Ναούς). Θεωρώ άπα-
ραίτητον τήν ύπόμνησιν αυτήν, διότι σήμερα
πολλοί (και πνευματικοί μέ κύρος) κατά τήν
συζήτησιν του θέματος έπαναλαμβάνουν στε-
ρεότυπα τήν φράσιν: «Θά κάνουμε ό,τι μάς πει
ή 'Εκκλησία» (έννοοϋντες φυσικά τήν 'Ι. Σύνο-
δον). Θέτουν μάλιστα τήν φράσιν αυτήν στά
στόματα τών Γερόντων π. Παΐσιου και π. Πορ-
φυρίου, σχολιάζοντες αυτήν κατά τό δοκοϋν.

Τό εκ λήθης ή πονηρίας όμως λάθος τους
συνίσταται στο ότι ή **'Ι. Σύνοδος μάς ειπε**. Και
ή άπόφασίς της έγκρίθηκε και **έγινε ευμενέ-
στατα άποδεκτή** άπό τήν συντριπτική πλειο-
ψηφία του ευλαβοϋς κλήρου και λαοϋ, πού
αυτοί στην 'Ορθοδοξία εΐναι ή 'Εκκλησία. Και
δέν εΐναι ή 'Εκκλησία κάποιος φοϋρνος του
Χότζα, ώστε νά αλλάξη στάσιν αναλόγως μέ
τίς πιέσεις ή τά ανταλλάγματα.

Μετά τής έν Κυρίω αγάπης

Μοναχός 'Ησαΐας,

Κελλίον Παναγούδα

'Ιερά Κουτλουμουσιανή Σκήτη

'Αγίου Παντελεήμονος

"Αγιον" Ορος

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Μοναχός 'Αρσένιος Βλιαγκόφτης,
*Βουδδισμός. 'Η σωτηρία διά του κε-
νουϋ*, έκδ. Παρακαταθήκη, Θεσσαλο-
νίκη 2007, σσ. 192, σχήμα 15x22 έκ.

Στό παρόν βιβλίο ό π. 'Αρσένιος παρου-
σιάζει και σχολιάζει ένα «έσωτερικό» κείμενο
του Θιβετιανου Βουδδισμού, πού έγράφη τον
19ο αΐωνα και δέν έκνυλοφόρησε έξω άπό τούς
κύκλους τών μυημένων στον Βουδδισμό. Τό κεί-
μενο όνομάζεται «'Ο θεμελιώδης δρόμος τής
φώτισης» και άνήκει στον Τζάμγκοεν Κοντροϋλ
τόν 1ο, τον έπονομαζόμενο μέγα.

Γιά νά γίνει κατανοητό τό παρουσιαζόμε-
νο κείμενο του Κοντροϋλ, ό συγγραφέας έκρι-
νε άπαραίτητο νά προτάξει μία έκτενή είσα-
γωγή στον Βουδδισμό. "Ετσι τό βιβλίο άποτε-
λείται άπό δύο μέρη. Στο Α' Μέρος (σσ. 11-90)
παρουσιάζονται, αναλύονται και αξιολογοϋνται
κριτικά, οί βασικές βουδδιστικές δοξασίες, με-
ταξύ αυτών και ή θεωρία περί του κενουϋ, ένω
στο Β' Μέρος (σσ. 91-172) παρουσιάζεται και
σχολιάζεται τό βουδδιστικό κείμενο.

'Ακολουθει ή έξαγωγή τών συμπερασμά-
των και ή κριτική αξιολόγηση και άποτίμηση
του κειμένου (σσ. 173-180).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Καυστικός ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας γιὰ πάπα-Βατικανό

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας τὰ τελευταῖα χρόνια συνήθως δέν ὀμιλεῖ πολὺ δημοσίως καὶ μάλιστα δέν ὀμιλεῖ γιὰ τοὺς διαχριστιανικούς διαλόγους. Οἱ θέσεις, πού λαμβάνει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος, δέν προβάλλονται. Ἀπό ὅσο γνωρίζουμε, εἶναι δική του ἐπιθυμία τὰ σχετικά ἔγγραφα ὑπομνήματά του –μέ σωστές θέσεις– πού ὑποβάλλει στό Φανάρι νά μή δημοσιοποιῶνται.

Αὐτὴ τὴ φορά τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Ἔτσι ἡ ὁμογενειακὴ ἐφημερίδα ἀπὸ τὴν Αὐστραλία *Νέος Κόσμος* προέβαλε προσφάτως τὴ σκληρὴ κριτικὴ πού ἤσκησεν ὁ Σεβ. Αὐστραλίας στὴν παπικὴ ἐγκύκλιο ὅτι τὸ Βατικανό εἶναι ἡ μοναδικὴ γνήσια ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ (Γι' αὐτὸ τὸ θέμα ἔγγραψε καὶ ἡ «Π» στὰ δύο προηγούμενα τεύχη τῆς). Παραθέτουμε ἀπόσπασμα τοῦ δημοσιεύματος τῆς αὐστραλιακῆς ἐφημερίδος, ὅπως τὸ παρουσιάζει ὁ Ὁρθόδοξος Τύπος (9.11.2007):

«Ἐπειδὴ, ὅμως, μετὰ τὴν 20ετὴ ἐπίπονη Προεδρία μου εἰς τὸν “Ἐπίσημο Θεολογικὸν Διάλογο” Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν, παραιτήθηκα οἰκιοθελῶς, διὰ νά μή ἔχω πλέον οὐδεμίαν σχέσιν μέ ἓνα τέτοιο “ἀνούσιο παίγνιο”, θά πρέπει σήμερον συμπληρωματικῶς, πρὸς ὅσα ἐδημοσιεύθησαν μέχρι καὶ προσφάτως, νά δηλώσω ἐπιγραμματικὰ μόνον τοῦτο: “Δέν θά ἐφανταζόμουν ὅτι θά ἐδικαιώνοντο τόσο γρήγορα καὶ τόσο ἀποκαλυπτικὰ οἱ ταπεινὲς κρίσεις μου, περὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ συνολικοῦ ἔργου τοῦ Καρδινάλιου Joseph Ratzinger, πρὸ τῆς ἀνυψώσεώς του εἰς τὸν Παπικὸν θρόνον ἀφ' ἑνός, καὶ τὴ μετὰ ταῦτα αἰφνιδια “μεταμόρφωσιν” του εἰς τὸν πλέον ἀνεπιφύλακτον “Κήρυκα” τῶν Μεσαιωνικῶν “μυθευμάτων” τῆς Παποσύνης.

»Ἐπιφυλάσσομαι, μετὰ τὴν θρυλούμενη “Ἐπανέναρξιν τοῦ Ἐπισήμου Θεολογικοῦ Δια-

λόγου”, νά ἐπανέλθω ἐκτενέστερα ἐπὶ τῶν ραγδαίως ἐξελισσομένων “ὑπογείων” δραστηριοτήτων, οἱ ὁποῖες ἐν ὑψίστῃ ὑποκρισίᾳ [Σημ. «Π»: λείπει κάτι στό κείμενο. Ἴσως ἡ λέξις «ἐπιβεβαιώνουν» βοηθᾷ νά βγεῖ νόημα] τραγικῶς τίς φερέλπιδες προσπάθειες τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου εἰς τὴν Ἐκκλησιολογία καὶ Οἰκουμενισμό».

Εὐχάριστα νέα:

Ἡ Μόσχα ἀποστασιοποιεῖται ἀπὸ τὴ συμφωνία γιὰ τὴν ἀμοιβαία ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος

Τὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας μέ Ἀνακοίνωσίν του στίς 4 Μαΐου 2007, λίγες μόνον ἡμέρες, δηλαδή, μετὰ τὴν ὑπογραφή τῆς ἀνορθόδοξης συμφωνίας γιὰ τὴν ἀμοιβαία ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος (γράψαμε σχετικά στὰ δύο προηγούμενα τεύχη τῆς «Π») «ἀδειάζει» τὸν ρῶσσο ἀρχιεπίσκοπο Γερμανίας Λογγίνο. Ἡ Μόσχα, ἀποστασιοποιούμενη ἀπὸ τὴν ὑπογραφεῖσα συμφωνία, λέγει στό Ἀνακοινωθέν ὅτι «Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Λογγίνος δέν ἐνήργησε ἐξ ὀνόματος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ ὑπέγραψε τὴ συμφωνία, ἐπειδὴ τὸν παρεκάλεσε προσωπικῶς ὁ Μητροπολίτης Γερμανίας Αὐγουστίνος τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ θέση, πού ἔλαβε, ἦταν προσωπικὴ» (βλ. <http://patriarchia.ru/db/print/237253.html> καὶ περιοδ. *Der Bote* 3/2007 τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς, Μόναχο, σ. 23).

Μήνυμα τοῦ

Θ' Πανελληνίου Θεολογικοῦ Συνεδρίου

Τὸ Θ' Πανελλήνιο Θεολογικὸν Συνέδριον πραγματοποιήθηκε μέ ἐπιτυχία 7-9 Σεπτεμβρίου 2007 στὴν Ἀθήνα, μέ γενικὸ θέμα: «Ἡ Παγκοσμιοποίηση καὶ ἡ Οἰκουμενικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας». Οἱ εἰσηγήσεις ἦσαν πολλές καὶ ἀξιόλογες. Ἐλλείπει χώρον, δημοσιεύουμε μόνον τὸ

«Μήνυμα του Συνεδρίου προς τον Έλληνικό λαό και τους ηγέτες του», που έχει ως εξής:

«Οί θεολόγοι που συνήλθαμε στο Θ' Πανελλήνιο Θεολογικό Συνέδριο, θέλουμε να επισημάνουμε σ' όλους τους Έλληνες τά παρακάτω:

Μέσα στο χάος της όλονέν και περισσότερο παγκοσμιοποιούμενης κοινωνίας, που τή βλέπουμε να κινείται συνεχώς και πίο γρήγορα όχι μόνο σέ μιá παγκόσμια οίκονομική κοινωνία, αλλά και συγχρόνως σέ μιá πολιτιστική ταύτιση μέ συγκεκριμένο τρόπο ζωής και έκδηλώσεων που τόν επιβάλλουν οί οίκονομικά και πληθυσμιακά ίσχυροί τής γής, νοιώθουμε πώς είναι ανάγκη για μās τούς Έλληνες να έκτιμήσουμε πρώτα τά στοιχειά τής δικής μας ταυτότητας, τίς αξίες τής έθνικής και θρησκευτικής μας ζωής.

Μέσα σέ μιá παγκοσμιοποιούμενη κοινωνία όλοι οί λαοί του πλανήτη μας όφείλουμε να νοιώθουμε και να ζοῦμε σάν αδελφοί. Μέ αγάπη και ειρήνη. Άλλά πάντα μέ τή δική μας έθνική προσωπικότητα ό καθένας.

Γι' αυτό και είναι ανάγκη έμεις οί Έλληνες να διατηρήσουμε τίς παραδόσεις μας, παραδόσεις χιλιετιών και άγώνων. Τήν έλληνική μας ψυχή και τήν όρθόδοξη χριστιανική μας πίστη.

Τά χαρακτηριστικά του λαοῦ μας άξίζουν πολλά. "Ας μήν άδιαφοροῦμε γι' αυτά, άς μήν τά άφήνουμε να γίνουν θυσία στην παγκοσμιοποίηση, που στην ουσία είναι ή επιβολή των ίσχυρών.

Και όφείλουμε αυτά τά χαρακτηριστικά, τήν όρθόδοξη πίστη μας, τήν ιστορία, τή γλώσσα μας, τίς κοινωνικές αξίες τής έλληνικής οικογένειας, που άρχισε να αισθάνεται τήν καταστροφική-διαλυτική πορεία των λαών τής Δύσης, όφείλουμε μέ τήν παιδεία μας να τά μεταδίδουμε συνεχώς στά παιδιά μας και να άγωνιζόμαστε γι' αυτό. «Στήκετε και κρατείτε τάς παραδόσεις», τόνισε ό Άπ. Παῦλος.

Ό Χριστός μας ζήτησε «ίνα πάντες έν ωσιν» και ό μεγάλος Άπόστολός του έγγραψε «οὐκ ένι δοῦλος, έλεύθερος, βάρβαρος, Σκύθης...».

Αυτά μās όδηγοῦν στην ένότητα τής ποιικιλότητας και στην άποδοχή των ιδιαιτεροτήτων των άλλων, που ή αγάπη του Χριστού και ή

άποδοχή του νόμου του θά μās κάνει όχι μόνο να τούς θεωροῦμε, αλλά και να τούς άποδεχόμαστε σάν αδέλφια μας.

Αυτό άλλωστε συνάδει μέ τίς μοντέρνες, τίς σύγχρονες διακηρύξεις πολλών. Έμεις τή θέλουμε μέ όλη μας τήν καρδιά.

Μέ βάση τό νόμο και τήν αγάπη του Χριστού μας και τήν αλήθεια τής πίστεώς μας.

Σ' αυτή τήν ένότητα καλοῦμε τούς πάντες «έν Χριστῷ Ίησοῦ».

Άθήνα, Σεπτέμβριος 2007

Για τήν Όργανωτική Έπιτροπή του Συνεδρίου και τούς Συνέδρους

Ό Πρόεδρος τής ΠΕΘ

Μάρκος Όρφανός

Όμότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου

Ό Η Άλβανία άρπάξει τίς περιουσίες των Βορειοηπειρωτών

Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Άνδρέας, Πρόεδρος του «Πανελληνίου Συνδέσμου Βορειοηπειρωτικού Άγώνος», έκανε τίς ακόλουθες Δηλώσεις:

«Τόν περασμένο Μάιο, στίς έκδηλώσεις που έγιναν στο Δελβινάκι για τήν Έπέτειο του Αυτονομιακού Άγώνος τής Βορείου Ήπείρου και τήν ύπογραφή του «Πρωτοκόλλου τής Κερκύρας» (1914), είχα καταγγείλει τίς δόλιες μεθοδεύσεις των Άλβανών να άρπάξουν τήν ακίνητη περιουσία των Έλλήνων Βορειοηπειρωτών. Ό καταγγελία είχε γίνει μέ έπίσημα και έξακριβωμένα στοιχεία. Είχα δέ τήν έλπίδα, ότι ή Ελλάδα θα έκανε τίς δέουσες ένέργειες για να σταματήσει ή άπαράδεκτη αυτή τακτική τής γείτονος.

Άν κρίνω, όμως, από Δήλωση του Βουλευτού Ίωαννίνων κ. Μιχαήλ Παντούλα, που έγινε στίς 2 Νοεμβρίου τ.έ. στην Βουλή των Έλλήνων, τό κακό όχι μόνο δέν έσταμάτησε, αλλά επεκτείνεται συνεχώς και περισσότερο. Άποτέλεσμα είναι οί Βορειοηπειρωτες να χάνουν τίς περιουσίες τους και να γίνονται ξαφνικά

ξένοι στον τόπο τους. Είναι δέ άξιέπαινοι, τόσο τό «Βορειοηπειρωτικό Φόρουμ», όσο και ή "Ένωση Χειμαρριωτών, πού άποφάσισαν τήν πραγματοποίηση άνοιχτής συγκεντρώσεως και συνεντεύξεως μπροστά στην Άλβανική Προεδρία των Άθηνών για τό φλέγον αυτό ζήτημα.

Τό πρόβλημα, έν τούτοις, είναι πώς πρέπει, επί τέλους, ή Ελλάδα, ή Μητέρα Πατρίδα, νά λάβη δραστικά μέτρα, για νά μπορέσουν οί άδελφοί μας τής Βορείου Ήπειρου νά κρατηθοϋν στην προγονική τους γη. Γιατί -θά τό τονίσω για πολλοστή φορά- **δέν πρέπει ποτέ νά λησμονοϋμε, ότι οί Άλβανοί μεθοδεϋουν συστηματικά τό «άδειασμα» τής Βορείου Ήπειρου από τούς από αιώνων γηγενείς κατοίκους της.**

Βέβαια, θά μās άντιταχθῆ, ίσως, ότι τώρα προέχει τό λεγόμενο «Μακεδονικό». Πέρα, όμως, από τό χρέος πού έχει ή Έλληνική μας Πατρίδα και πρός τήν Βόρειο Ήπειρο, πού κι' αυτή είναι παιδί της, τό γεγονός τής όδυνηρης περιπλοκής τής υποθέσεως του όνόματος των Σκοπίων, πρέπει νά μās προβληματίσει. Γιατί, όταν τά έθνικά θέματα άντιμετωπίζονται μέ χλιαρότητα και μέ ήμίμετρα, τότε είναι καταδικασμένες σε άποτυχία οί όποιες προσπάθειες.

Είναι καιρός ή Ελλάδα νά άφυπνισθῆ από τή ραστώνη και τόν ωχαδερφισμό. Και νά άντιμετωπίσει μέ τήν πρέπουσα δραστηριότητα τό καυτό αυτό ζήτημα, προτου άδειάσει ή Βόρειος Ήπειρος, ή όποία, άτυχώς έξακολουθεϊ νά είναι «έσταυρωμένη», παρά τά περί του άντιθέτου διατυμπανιζόμενα. Κρούω για μία άκόμη φορά τόν κώδωνα του κινδύνου. Οί καιροί είναι κρίσιμοι. Ή τυχόν άμέλεια μας θά έχει άκριβό τίμημα όχι μόνο εις βάρος του Βορειοηπειρωτικού Έλληνισμού, αλλά και τής τιμής και άξιοπιστίας τής Ελλάδος».

Σερβική Έκκλησία: «Τό Κόσοβο είναι ή ψυχή τής ψυχής μας»

«Για μās τούς Σέρβους, τό Κόσοβο δέν είναι κάποιον είκονικό, μυθικό παρελθόν αλλά ή πραγματικότητα ενός ιστορικού και χριστιανικού πεπρωμένου, τό όποιο διαρκεί και τό όποιο μέ-

χρι σήμερα, μέ τή νεώτατη τούτη τραγωδία, ύφίσταται άκόμη δεινά. "Αυτό είναι τό δικό μας μαρτυρικό Κόσοβο-Μετόχια, πού είναι ή Άγία μας Ίερουσαλήμ, ή ψυχή τής ψυχής μας, ή τιμή μας, ή ρίζα τής ύπάρξεώς μας, τό πεπρωμένο μας, δίχως τό όποιο έμεις παύουμε νά είμαστε αυτό πού είμαστε, έπειδή στό Κόσοβο - Μετόχια είναι πού γίναμε ώριμο ιστορικό έθνος και μέσα από τό στόμα του Άγίου Λαζάρου, Μεγαλομάρτυρος του Κοσόβου, έπιλέξαμε μία για πάντα τήν Βασιλεία των Ουρανών" (Κήρυγμα του Μητροπολίτου Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κ. Άμφιλοχίου, στον Ευαγγελισμό τής 25/3/1999)».

Αυτά μεταξύ άλλων αναφέρονται στό «Ύπόμνημα για τό Κόσοβο-Μετόχια» τής Ίερās Συνόδου τής Σερβικής Όρθοδόξου Έκκλησίας, πού έστάλη, μέ ήμερομηνία 26 Όκτωβρίου 2007, σε άρχιερείς και δουλευτές του Έλληνικού Κοινοβουλίου, ύπογραφόμενο από τόν Σέρβο Πατριάρχη κ. Παϋλο, για νά τούς ένημερώσει για τό Κόσοβο. Τό έγγραφο, μέ τό όποιο διαβιβάζεται τό Ύπόμνημα καταλήγει: «Τό Ύπόμνημα ήμών άποτελει τήν φωνή του βοώντος, τήν κραυγήν τής Έκκλησίας πρός τήν Διεθνή Κοινότητα, ώστε νά βοηθήσει εις τήν έφαρμογήν τής Θεϊκής και ανθρώπινης δικαιοσύνης εις αυτό τό άδιαπραγμάτευτο και τόσο σημαντικό μέρος τής Σερβίας, όχι μόνο διά τόν Όρθόδοξο Σερβικό λαό, αλλά και διά όλόκληρα τά Βαλκάνια και όλην τήν Ευρώπη, διότι ή τυχόν άνακήρυξη άνεξαρτησίας του Κοσόβου θά σημανε μίαν τραγωδία, όχι μόνο για τήν Σερβία, αλλά και για όλους τούς λαούς των Βαλκανίων, όπως και για όλην τήν Ευρώπη».

Τό βιβλίο

«Θεατρική Άγωγή» του Δημοτικού

Ή διδασκαλία τής θεατρικής άγωγής στην Ε' και Στ' Τάξη του Δημοτικού μέσα από τό έπίσημο βιβλίο του Όργανισμού έχει βασικό μοτίβο τό «Μάγο τής Σκηνης» και τήν «περιοχή μαγικού κόσμου». Ο μαθητής καλείται νά γίνει «μάγος», «τέρας», «δαιμόνιο». Τά παιδιά

καλούνται νά «ταυτίσουν τίς ἐνέργειές τους», νά «ἐναρμονίσουν τίς ἐνέργειές τους» καί νά κάνουν ἀσκήσεις χαλάρωσης καί ἀναπνοῆς γιά νά ὀδηγηθοῦν στήν «ἀρμονία». Τά παιδάκια καθοδηγοῦνται σέ ζευγάρια νά «ἀκούσουν ὁ ἕνας τό σῶμα τοῦ ἄλλου καί νά ἀναπνέουν μαζί. Ἔτσι [συνεχίζει τό σχολικό ἐγχειρίδιο] μαθαίνουν νά ἀνταλλάσσουν ἐνέργεια». Ὅ,τι δηλαδή λέει καί διδάσκει ἕνας γκουρού αὐτά λέει καί τό βιβλίο τοῦ Δημοτικοῦ καί βάζει τόν δάσκαλο νά τά μεταγγίσει στούς μικρούς μαθητές του. Ἡ ἐπιλογή τῶν θεατρικῶν δρωμένων περιλαμβάνει «δρῶμενο τῆς γῆς» («ἀναπαραστάσεις ἱερῶν πράξεων ἀπό ἀγρότες, πού προσπαθοῦν νά ἀφυπνίσουν τή γονιμοποιό δύναμη τῆς γῆς»), κινεζικούς πολυθεϊστικούς μύθους καί ἄλλα στοιχεῖα πού σαφῶς δέν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τή θρησκευτική ἐλευθερία τῶν ὀρθοδόξων μαθητῶν.

Ἡ διδασκαλία αὐτοῦ τοῦ μαθήματος προβλέπεται σέ μία ὥρα τήν ἐβδομάδα, ἀλλά σέ πολλά σχολεῖα, γιά διαφόρους λόγους, τό μάθημα δέν ἔχει ξεκινήσει ἀκόμη.

Τό «ὀλοκαύτωμα τῶν Ἑβραίων» σέ σεμινάριο τῆς κ. Ρεπούση

Στίς 17 Ὀκτωβρίου 2007 πραγματοποιήθηκε σεμινάριο μέ θέμα «Πῶς νά διδάξουμε τό ὀλοκαύτωμα στό νηπιαγωγεῖο καί στό δημοτικό σχολεῖο». Τήν ὀργάνωση καί διεύθυνση τοῦ σεμιναρίου εἶχε ἡ γνωστή κ. Ρεπούση, συγγραφεύς τοῦ εὐτυχῶς ἀποσυρθέντος ἀθλογροφήματος, πού διδάχθηκε τήν προηγούμενη χρονιά στά ταλαίπωρα παιδάκια μας τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ στό πλαίσιο τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας.

Γιά τήν κ. Ρεπούση, λοιπόν, τό Ἑβραϊκό ὀλοκαύτωμα εἶναι ὑπαρκτό καί ἐνδείκνυται νά διδάσκεται ἀκόμη καί στά παιδιά τοῦ νηπιαγωγείου, ἐνῶ ἡ καταστροφή τῆς Σμύρνης διαγράφεται καί βαφτίζεται συνωπισμός. Ὑπάρχουν, δηλαδή, καλά καί κακά ὀλοκαυτώματα. Ἡ συνεργασία τῆς κ. Ρεπούση μέ τό Ἑβραϊκό «Διεθνές Σχολεῖο γιά τό ὀλοκαύτωμα» (International School for Holocaust) στό πα-

ραπάνω σεμινάριο λύνει καί τίς τελευταῖες ἀπορίες καί τῶν πύθιστων γιά τό παρασκήνιο τοῦ βιβλίου Ἱστορίας τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ, πού –Δόξα τῷ Θεῷ– ἀπεσύρθη.

Ὁ Μεγάλος ἰντερνετικός Ἀδελφός

Μέ αὐτόν τόν τίτλο στήν ἐφημ. Ἡ Καθημερινή (1.7.2007, σ. 32) ὑπάρχει ἐκτενές δημοσίευμα (μῆκος σελίδος) ἀπ' ὅπου ἐπιβεβαιώνονται αὐτά πού γνωρίζαμε, ὅτι δηλαδή ἡ γνωστή μηχανή ἀναζήτησης Google στό Internet, φακλώνει τούς χρήστες, διατηρεῖ γιά ἐνάμισυ χρόνο τήν πληροφορία ὅτι τήν τάδε ἡμέρα ἀναζητήσατε αὐτή ἢ τήν ἄλλη λέξη, «ἐνῶ μέ τά cookies, προγράμματα πού ἐγκαθίστανται στό σκληρό δίσκο τοῦ χρήστη, μπορεῖ νά παρακολουθεῖ τίς κινήσεις τους στό Internet». Τά cookies, ἀναφέρει τό δημοσίευμα, ἔχουν διάρκεια ζωῆς τριάντα ἐτῶν (!).

Ἔτσι ἡ Google ἐξελίσσεται σέ μία νέα «αὐτοκρατορία τοῦ κακοῦ», ἀποκτώντας «μία δύναμη πάνω στούς πολίτες τοῦ κόσμου, πού κανεῖς δέν εἶχε ὡς σήμερα».

«Καί κινητό καί σταθερό!»

Πρόκειται γιά τή νέα «προσφορά» τῆς Cosmote στούς πελάτες της.

Ὅπως διαβάζουμε σέ ὀλοσέλιδη καταχώρηση τῆς Cosmote σέ Κυριακάτικη ἀθηναϊκή ἐφημερίδα (23.9.2007) «Τώρα κάθε φορά πού μπαίνετε στό σπίτι σας τό κινητό σας αὐτόματα γίνεται καί σταθερό».

Ἄν βάλουμε λίγο τό μυαλό μας νά δουλέψει, αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ Cosmote ξέρεي πότε μπαίνουμε στό σπίτι μας καί πότε βγαίνουμε! Δηλαδή, προηγμένο δορυφορικό φακέλωμα.

Σῆμα κινδύνου γιά τό ἠλεκτρονικό παιγνίδι «Ταμαγκότσι»

Διαβάσαμε ρεπορτάζ τῆς Παναγιώτας Μπίτσινα στήν ἐφημ. Τό Βῆμα (28.9.2007, σ. Α58) κάτω ἀπό τόν τίτλο:

«Τά ἠλεκτρονικά κατοικίδια. Τύψεις καί ἐνο-

χές σέ παιδιά πού “σκοτώνουν” τό “εϊκονικό ζωάκι»». Τό παραθέτουμε γιά νά γνωρίζουν καί νά εϊναι προσεκτικοί κυρίως οί γονεϊς.

«Τά ”Αλιεν άπό τόν μακρινό πλανήτη Ζ βρηκαν τρία ζωά μέσα στόν γαλαξία: τό διαστημικό κοτόπουλο, τόν άρειανό δεινόσαυρο καί τόν πολάρις πιγκουϊνο. Καθώς ύπάρχουν μόνο 23 ώρες στόν πλανήτη Ζ, μετέβαλαν τόν γενετικό κώδικα τών ζώων, ώστε νά μπορούν νά προσαρμοστούν στό περιβάλλον τοϋ πλανήτη. Τά ”Αλιεν έφτασαν στή Γή κατά τή διάρκεια μιās διαπλανητικής έξερεύνησης, καί καθώς αναάλυψαν ότι οί συνθηκες ζωής στή Γή ταιριάζουν περισσότερο στά τρία ζωά, τά άφησαν έδω καί έφυγαν. Η διαφορά όμως στή Γή, όπου ύπάρχει τό 24ωρο, δημιούργησε προβλήματα στά ζωάκια.” Έτσι οί άνατροφεϊς τους δέν πρέπει νά ξεχνούν νά αφαιρούν μία ώρα καθημερινά άπό τό ρολοϊ ώστε αυτά νά μπορούν νά ζούν φυσιολογική ζωή στή Γή».

Μέ αυτές τίς πληροφορίες πού ύπήρχαν στίς οδηγίες ενός μπρελόκ ήλεκτρονικού παιχνιδιού μέ τά ζωά έντός τους, άρχισε ή σχέση μου μέ τά virtual pets (τά εϊκονικά κατοικίδια ζωάκια). Σέ μία όθόνη ύγρων κρυστάλλων, ξεπήδησαν τά πλασματάκια πού άπαιτούν άπό τόν κάτοχο τοϋ μπρελόκ νά τά ταϊσει, νά τά ποτίσει, νά τά κοιμίσει, νά τούς φτιάξει τή διάθεση παίζοντας, νά σκουπίσει τά περιττώματά τους, νά τούς παράσχει ύπηρεσίες ύγείας, νά τά ζυγίσει, νά τά άγαπήσει. Γιά νά ζήσουν. Άλλιως πεθαίνουν!

Πιέζοντας τρία πλήκτρα επιλέγεις τίς λειτουργίες πού εϊναι ζωτικές γιά τήν «εϊκονική» ύπαρξη τοϋ δεινόσαυρου, τοϋ πιγκουϊνου ή τοϋ κοτόπουλου πού έχεις νά αναθρέψεις. Πάτησα τό κουμπί γιά νά γεννηθει τό δεινόσαυράκι. Αυτό διάλεξα. Άπό τό άδγό «σκάει» τό ζωάκι. Περίμενα δύο λεπτά γιά τή γέννηση. Τό μωρό θέλει τροφή. Έπαναλαμβάνοντας τήν πίεση στό πλήκτρο τοϋ έδωσα κρέας: εϊναι ή τροφή πού προτιμā. Μετακίνησα τόν κένσορα σέ μία ένδειξη πού σήμαινε νερό. Τά ξεδίψασα κιόλας. Ένα φαρσάκι πού εμφανίστηκε στήν όθόνη μάζεψε καί τά πρώτα του κακά. Μετά χτύπησε τό τηλέφωνο, μέ πήρε μπροστά ή μέρα μέ τίς δουλειές καί παράτησα τόν εϊκονικό μου φίλο στό

έλεος τής τσάντας μου... Άνά διαστήματα άκουσα νά σφυράει. Ένας συριστικός ήχος ξεχυνόταν κάθε τόσο αλλά δέν έδινα σημασία. Τήν έπόμενη φορά πού κοίταξα τό ήλεκτρονικό ζωάκι μου, ή εϊκόνα στήν όθόνη εϊχε τό δεινόσαυράκι μέ έναν σταυρό δίπλα. Τό εϊχα σκοτώσει. Όπως εϊχαν κάνει γιά διάφορους λόγους πολλά παιδιά ή καί ενήλικοι σέ όλον τόν κόσμο, άπό τότε πού έγινε μόδα καί τρέλα ή επινόηση ενός Ίάπωνα νά δημιουργήσει ένα εϊκονικό κατοικίδιο ζωο σέ κομπιούτερ, πού ή ζωή του θα έξαρτιόταν άπό τόν κάτοχο του.

Τό πρωτότυπο προϊόν ονομάζεται Ταμαγκότσι (Tamagotchi) καί εϊναι τό δημιούργημα τής ιαπωνικής εταιρείας παιχνιδιών Μπαντάϊ (Bandai), γνωστής άπό τούς Πάουερ Ρέιντζερς. Άπό τότε πού λανσαρίστηκε στήν ιαπωνική άγορά, τόν Νοέμβριο τοϋ 1996, έχουν πωληθει δεκάδες εκατομύρια κομμάτια, ενώ έφθασε στήν Άμερική (σέ ένα κατάσταση τής Νέας Ύόρκης πούλήθηκαν 12.000 κομμάτια σέ μία ήμέρα) καί πρόσφατα στήν Εϋρώπη. Άπό τότε δημιουργήθηκαν πολλές μορφές Ταμαγκότσι μέ παραλλαγές. Μέ ποι- κίλες μορφές καί όνόματα ήρθε στήν έλληνική άγορά πριν άπό περίπου τρεις έβδομάδες. Raku Raku, Biggy Dino, Bit Bit, Puppy love κ.ά.

«Έδω καί καιρό ζητώ άπό τή μαμά μου ένα ζωάκι στό σπίτι. Δέν μέ άφήνει νά έχω. Λέει ότι δέν χωρά νά μεγαλώνει καί αυτό στό διαμέρισμα. Πήρα τό μπρελόκ καί έχω πιά καί εγώ ένα μικρό ζωάκι δικό μου. Θα τό προσέχω σάν τά μάτια μου...». Αυτό μου εϊπε ένας πιτσιρικάς πού άγόρασε στό παιχνιδάδικο τό «ήλεκτρονικό κατοικίδιο».

Περνάς έτσι μέσα άπό τήν πύλη τής όθόνης τοϋ μικροϋ φορητοϋ ύπολογιστη καί μία εϊκονική εμπειρία αντικαθιστά μία πραγματική, τήν ανάγκη επικοινωνίας μέ τή φύση καί τά πλάσματά της. Μόνο πού άκόμη καί έδω δέν λείπει τό ψυχικό κόστος, άκριβώς γιατί ή επινόηση τών virtual pets στηρίζεται στήν ανάπτυξη σχέσεων... στοργής. Τό παιχνίδι χοντραίνει όταν παιδιά διώνουν έστω καί εϊκονικά τήν άπώλεια τοϋ «κατοικιδίου» έξαιτίας δικού τους λάθους ή παραλείψεων (άν δέν τό ταϊσουν ή δέν τοϋ ίκανοποιήσουν τίς ανάγκες...). Άκριβώς έδω

είναι τό ευαίσθητο σημείο, στό όποιο στηρίχθηκε ό σάλος πού έχει ξεσηκωθεί σέ όλον τόν κόσμο γιά τά «εικονικά κατοικίδια», πού έξαρτούν τήν ύπαρξή τους άπό τήν προσφορά του χρήστη.

Στήν Ίαπωνία ύπῆρξαν κρούσματα κατάθλιψης γιά τήν άπώλεια, στά σχολεία άπαγόρευσαν στους μαθητές νά τά φέρνουν μαζί τους, ύπῆρξαν περιπτώσεις πού παιδιά λήστεψαν άλλους κατόχους του ήλεκτρονικού παιχνιδιού, άκόμη καί κρούσμα άπόπειρας αυτοκτονίας συνέβη όταν χάθηκε άπό τήν όθόνη τό ζωάκι ενός παιδιού, τό όποιο δέν άντεξε τήν άπώλεια του πλάσματος, πού είχε άναθρέψει... Στήν Άμερική καί στήν Ευρώπη παιδοψυχολόγοι έχουν κρούσει άπό καιρό τό σήμα κινδύνου, κοινωνιολόγοι καί έπικοινωνιολόγοι αναλύουν τό φαινόμενο, ένω άκόμη καί διατριβές σέ πανεπιστήμια έμφανίστηκαν μέ θέμα αυτή τή νέα μανία καί τούς κινδύνους της.

Κύπρος. Ή άλλη Ήλλάδα πού μᾶς εκπλήσσει ευχάριστα

Ευχάριστα νέα μᾶς έρχονται άπό τήν Κύπρο: ΄Αναφέρουμε λίγα άπό τά πολλά:

α) ΄Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Τάσος Παπαδόπουλος παρέστη στήν τελετή ύποδοχής της κάρας του ίεροϋ Χρυσοστόμου στή Λακατάμεια στίς 10 Νοεμβρίου 2007.

β) Τά σχολεία στήν Κύπρο νομοθετήθηκε νά παίρνουν τό όνομά τους άπό τήν ένορία, στά όρια της όποίας εύρίσκονται, καί νά έχουν ως έβλημα τους τήν εικόνα του άγίου της ένορίας αυτής.

γ) Φυσικά ή ένδυμασία δάσει της όποίας διακρίνονται οί μαθητές (κοστούμι) καί οί μαθήτριες (ποδιά) δέν καταργήθηκε ποτέ, όπως συνέβη εδώ.

Μπράβο στους Κυπρίους.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία έκδοση του Πανελληνίου Συνδέσμου
για τήν ΄Ελληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 5142

΄Εκδότης - ύπεύθυνος κατά τόν νόμο: Βασιλική σύζ. ΄Ηρ. Λαμπροπούλου
Σύμβουλος ΄Εκδόσεως: Μοναχός ΄Αρσένιος Βλιαγκόφτης

΄Υπεύθυνος τυπογραφείου: Πασχάλης Κουκουλής. Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

΄Εκτύπωση — Βιβλιοδεσία

Συνδρομή έσωτερικού έτήσια: 10 ευρώ

Συνδρομή έξωτερικού έτήσια: 30 ευρώ

Συνδρομή Κύπρου έτήσια: 7 λίρες Κύπρου

΄Επιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ένυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τίς άπόψεις των συγγραφέων τους καί ακολουθούν τήν όρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

΄Επιτρέπεται ή άναδημοσίευση, κατόπιν γραπτής άδειας άπό τήν διεύθυνση του περιοδικού.

